

Izhaja vsaki četrtek ob 4. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Ninski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vac-lavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petit vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Volilci!

Pred durmi je dan, ko Vam bo stopiti na volišče in vršiti eno najvažnejših državljskih pravic, katero Vam podeljuje ustava. Volili boste zastopnike, katerim položite v roke upravo naše dežele, katerim omogočite velik upliv na vse javne naprave, katerim odprete pot do svojih žepov in mošenj, ker dobijo pravico, določevati Vam razna bremena, davščine in naklade. Oddaja glasovnice z imeni kandidatov se izvrši v nekaterih trenutkih; ali ta čin je silno važen in boste zanj odgovorni Bogu in svoji vesti. Zato pa premislite dobro, komu oddaste svoj glas!

Ponujajo in vsiljujejo se Vam razne stranke s svojimi kandidati. Ne verujte vsakemu človeku in vsaki stranki; denite jih na rešeto svoje zdrave pameti, na tehtnico svoje razsodnosti, na mero poštenega človeka; potem sodite jih in uravnajte svoje obnašanje do njih.

Prva, najsilovitejša, najbolj lažnjiva in zagrizena je liberalna stranka. Tako je lažnjiva, da laže že z imenom, katero si je nadela. Sama sebe imenuje namreč narodno-napredno, ker se boji s pravim imenom na dan. Liberalizem je sovražni ljudski blaginji v vsakem oziru. Vere nima nikake, ampak jo včasih le hlina da se ga verno ljudstvo ne ustraši. Kadar misli, da je varen, pa udriha po duhovnikih, škofih, papežih, po cerkvi in verskih resnicah. Morale, sloneče na verskem prepričanju, ne pojmi; zanj velja svobodna misel, ki ga oproščuje vsake vezi nasproti Bogu in bližnjemu; uživanju stavi le tam meje, kjer ne more več uživati, ker je opešal, ali ko nima kaj uživati, ker je vse zapravlil: zdravje, moč in premoženje. V socialnem oziru je pravi trinog; sebi prisvaja vse dobrate in koristi, bližnjemu prepušča le toliko, kolikor je neobhodno potrebno za življenje, da si ohrani hlapca in delavca; vse prostosti, pravice in privilegije tirja za se, za ljudstvo ima le krivico, zatiranje in pokončevanje. V gospodarskem oziru zahteva vse za se, ter si nabira premoženje, ne da bi pomislil na rek, da kakor dobljeno, tako zgubljeno, kar se mu prav pogosto pripeti. Ljudstva in narodi

zdičujejo pod težo liberalizma, kjer se vgnezdijo.

Zato so se brezsrčnega neusmiljenega, srčni mozeg ljudstva izsesajočega liberalizma že povsod odkrivali; le pri nas na Goriškem straši še in brca na vse strani, ker čuti, da mu gre za kožo.

Prav radi tega, ker liberalizem sprevideva, da mu bije zadnja ura, skuša to svojo zadnjo uro podaljšati, kolikor mogoče. Zato se je zavil v nedolžni plašč agrarcev, potegnil spokorno kapuco čez glavo ter se predstavlja kmetom kot rešitelj iz vseh nadlog. In ta agrarna stranka naj kmeta reši brez programa, brez načel in brez dela. Ves program agrarne stranke obstoji v tem: njen načelnik naj bo deželni odbornik, njegov oproda pa deželni poslanec; nekaj bogatinov naj pride zastopat ljudstvo in nekaj častihlepnežev do časti ljudskih zastopnikov. A ko se to zgodi, potem je kmet rešen; kajti namen je dosežen, radi katerega se je rodila agrarna stranka. — K potuhnjenim liberalcem, ki tvorijo generalni štab te stranke, pristopilo je tudi nekaj poštenih kmetov, ki so se dali slepiti po svillih gumbih agrarnega fraka in gibčnem jeziku strankinega agitatorja. Ta stranka je nenaravna zmes, ki se mora ločiti; naj vzame liberalizem, kar je njegovega, in naj pusti ljudski, pravi in edini kmečki stranki, kar je njenega.

Boj se bije medliberalizmom in krščanskimi načeli na vsi črti javnega življenja. Agrarstvo je nekaj srednjega med tema bojevnikoma, kar daje potuho liberalizmu in ga ščiti. Može, ki so bili do zdaj z dobro vestjo pri tej mešanici, naj pomislijo to in naj pridejo nazaj tje, kjer je njih mesto: v slovensko ljudsko stranko.

Ta stranka ima program, ki obsega vse javno in socialno življenje narodov na edino pravi krščanski podlagi in na demokratičnih nazorih, v kolikor se ti strinjajo z razodeto resnico. S. L. S. je zmagovito nastopila po drugih slovenskih pokrajinah; naj zavzame tudi na Goriškem ono mesto, ki jej gre po njeni notranji čvrstosti ter po jasnosti in vsestranski poljudnosti njenih načel.

Nikdo naj se ne odteguje volilnemu boju. Vsakdo naj si šteje v državljansko in vestno dolžnost, da se udeleži volitve ter da voli kandidate slovenske ljudske stranke; kajti le

ta družji v sebi vse predpogoje, ki morejo pridobiti stranki zaupanje in jamčijo za njen mogočen razvoj. Slovenska ljudska stranka obsega vse sloje našega naroda in nudi vsem slojem svojo pomoč in podporo. Zato naj vsakdo voli v nedeljo 26. sept. naše kandidate, ki so:

Manfreda Anton,

župan v Iderskem.

Fon Josip,

sodni svetnik v Gorici

Jerič Alojzij,

posestnik v Kobdilju.

Zaupniki! Pazite na volilne komisije! Liberalci so vsega zmožni! Spomnite se, da so se celo pri glavni komisiji popravljale številke oddanih glasov! Torej pozor! Vsako nerednost naznanite sodniji!

Taki so prijatelji ljudstva, ki se Vam zdaj vsiljujejo za poslance.

Še do pred nekaj leti štel se je pri mnogih občinah užiti davek, t. j. občinske doklade h njemu kot nekak postranski, ne posebne važnosti imajoč dohodek; po drugih krajih so se zanimali zanj pa le nekateri v občini, kajti povsod bili so dohodki v občini od daca navadno zelo majhni. Kako to?

Državni užiti davek oddajal se je v prejšnjih letih navadno v zakup najvišjemu ponudniku, n. pr. Kalister, Gorup i. dr. Ti podvzetniki so potem tudi prevzemali poleg državnega daca navadno v zakup tudi mogoče deželne in občinske doklade. Na podlagi državnega, v zakup vzetega, daca so potem plačevali deželi in občinam po prevdanih odstotkih določene zneske: Za kolikor nižjo ceno so udobili državni dac, za toliko manj so seveda udobile dežela in občine, a krčmarji in mesarji

morali so od vsega daciiranega vina in mesa natančno po tarifi plačevati določene zneske. Toda tudi ti veliki prevzemniki daca so imeli svoje pijavke, takoimenovane licitacijske hijene. Take le pijavke, mogočnejši obdajniki, so se navadno združili in skupno stavili ob dražbi glavnemu zakupniku pogoj: Ali plačaj nam toliko, ako ne, ti bomo rastli pri dražbi! Konec je bil navadno tak, da je glavni podvzetnik pri pogajanju temu in onemu krčmarju pustil klet in meso brez daca. Ti so bili potem prosti daca, a nižji obrtniki morali so do vinarja vse plačati. Občinski dac pa so semtertja pustili ali popolnoma na stran, ali so prepustili, da so ga ti izvoljenci vzeli v zakup za slepo ceno. Občine so dobile navadno jako malo, a obrtniki so morali natančno plačevati po tarifi. Tako n. pr. je dobivala občina Kanal leto za letom okoli 900 gld. občinskih doklad, Deskla pa celih 80 gld. Naj povedo gg. Križnič in Konjedic, ali ni vse tako in koliko daca sta onadva plačevala v prejšnjih letih.

Tako je šlo leta in leta; gospodje podvzetniki in njih pijavke so si nabavili velikanska premoženja in podarili so seveda za pesek v oči, semtertja tudi za narodne namene kak dar, ki je bil v „Soči“ in drugod vselej z debelimi črkami natisnjen, a nekateri pa, ki so se, veseloživeč, preveč zanašali na ta zlat dež, so pa še zašli v dolgove. Za vse to pa se je morala vršiti vedna reklama po časnikih.

Toda vsaka stvar ima en konec. V deželnem odboru sta se končno našla dva „izdajavca“, Gregorčič in Berbuč, ki sta odločno nastopila in rekla visoki vladi: Pobiraj enkrat sama ves dac skozi pet let, da bomo natančno vedeli, koliko plača cela dežela daca in koliko pritiče državi, deželi in občinam. Kako so takrat vpili „Soča“ in njeni privrženci! A zmagali so! Vlada je začela pobirati dac, in o čudo! Kanalska občina udobila je v prvem letu 11.000 K in Deskla okoli 1000 K. Gorje! Tudi uboga Konjedic in Križnič sta morala plačati dac!

In dežela? Vspričo ogromnih dohodkov povišala je učiteljem plače, ne sicer na 5400 K, ali vendar tako, da lahko pošteno živijo.

S koncem tek. leta jenja pobirati država po finančnih uslužbencih dac. Kaj potem? Ali naj prevzame pobiranje dežela, ali naj se da zopet v zakup kakor v prejšnjih letih, ali naj se kako drugače vredi? Nekdanje pijavke si želijo prejšnjega zlatega dežja, zato pa silijo v deželni zbor Križniča, Gabrščka i. dr. Ker sta pa jim na poti Gregorčič

S koreninami izrujmo agrarno-liberalno šarlatanstvo!

in Berbuč, zato kričijo na vse grlo: Smrt izdajavcema! Zato pa, slovenski volilec pomisli, prevdari in ne daj takim sleparjem tvojega blagostanja glasiti! Pomisli: Vsak primankljaj na občinskem dachu bodeš moral plačati z občinskimi dokladami. —

**Zaupniki! Sporočite takoj
izid volitve!**

Volilna okrožnica.

Gospod dr. Franko je razposlal zaupnikom svoje stranke neko tajno okrožnico, ki kar mrgoli raznovrstnih nenančnosti. Oglejmo si najdebelejše.

Dr. Franko pravi: Za laški del dežele ne zmanjka nikoli denarja, za naš del se ne stori v gospodarskem oziru nič. To je debela neresnica, katero si upa dr. Franko le v tajni okrožnici tiskati, v javnem listu se tega ne drzne trditi. In res je njegovo glasilo „Kmečki Glas“ 17. t. m. le toliko trdilo, da gre deželni denar po večini v Furlanijo, kar pa tudi ni res.

Kar se tiče razdelitve podpor med italijanskim in slovenskim delom dežele, je res le to, da se je strogo na to pazilo, da se je dala polovica podpor Italijanom, polovica Slovincem in da se je le v predzadnjem zasedanju deželnega zbora dovolilo slovenskim okrajem nad 200 tisoč kron deželnih podpor.

Dalje pravi dr. Franko v svoji okrožnici: Z novim volilnim redom so naši klerikalci priznali Lahom za vedno nadvlado v deželi.

Tudi to ni res! Pot do slovenske večine v deželnem zboru vodi skoz trgovsko in obrtno zbornico, ki voli dva deželna poslanca. Če imamo večino v trgovski in obrtni zbornici, jo imamo tudi v deželnem zboru in laška nadvlada izgine za vedno. Do te večine seveda ne pridemo, če se bodo uničevali slovenski trgovci. Ne rečemo drugega.

V Frankovi okrožnici čitamo: Delovanje zadnjega deželnega zbora so preprečili z obstrukcijo slovenski klerikalci v družbi laških liberalcev.

Ta trditev je prava advokatska zvijača. Zakaj pa gospod doktor ne pove, kdo je povzročil obstrukcijo in naše poslance prisilil k temu koraku? Zakaj ne pove volilec jasno in glasno: Jaz in Gabršček sva hotela priti v deželni odbor. Izključiti sva hotela celo slovensko ljudsko stranko iz deželne uprave, čeravno je bila pri zadnjih volitvah večina slovenskega kmečkega ljudstva na Goriškem v taboru te stranke, čeravno sem jaz sam trdil v „Kmečkem Glasu“, da ni ves deželni zbor piškavega oreha vreden, če nimaš besede v deželnem odboru. Da bi dosegla svoj namen, sva sklenila zvezo z našimi sedanjimi najhujšimi narodnimi nasprotniki, namreč s Faiduttijem in njegovim klubom, ter mu obljubila za to pomoč eno izmed štirih odborniških mest. Ker pa niso hoteli laški liberalni poslanci tega mesta odstopiti našim laškim zaveznikom, smo zapustili deželni zbor in onemogočili njegovo zborovanje. Mi torej, poslanci „Slovenskega kluba“, smo v družbi s Faiduttijevim klubom povzročili obstrukcijo in razpust deželnega zbora. Mi smo torej tudi krivi, da ni deloval deželni zbor in da imamo zopet deželnozborske volitve, ki razburjajo brez potrebe našo ubogo deželo. To bi bil moral dr. Franko v tajni okrožnici povedati svojim zaupnikom, če je hotel resnico govoriti.

„Naša stranka ni proti veri“, trdi dr. Franko v okrožnici.

Naš odgovor:

Stranka se spozna po svojem glasilu. Vprašamo dr. Franka: Ali ni Vaš „Kmečki Glas“ priporočal čitanje liberalnih in deloma brezverskih listov ter izključil le popolnoma brezverskeliste n. pr. „Svobodno misel“? Ali ni Vaš „Kmečki Glas“ lani širil krivi nauk, da je romanje na Sv. Goro ali pa še celo v daljni Lurd v protislovju s svetim evangelijem?

Ali ni žalil Vaš „Kmečki Glas“ naše duhovščine z grdim obrekovanjem, da pritiska na kmeta in da izvaja dosledno nauk: Ljubezen do domovine je poganstvo?

To naj dr. Franko zanika če more; potem šele mu bomo verovali, da njegova stranka — seveda po nekaterih njenih vodilnih članih — ni proti veri.

Pri deželnem odboru je 15 laških in 13 slovenskih uradnikov. Dr. Franko pa trdi, da je ogromna večina uradnikov laška! Nedokazana trditev, da je naša stranka nesposobna upravljati deželo, da se ne zna ali noče postaviti po robu Lahom, vladnim organom in Nemcem itd. je le splošna fraza, s katero šunta dr. Franko volivce. Tudi baharija, da bodo Frankovi kandidati znali pokazati nasprotnikom zobe in pridobiti ljudstvu njegove pravice, je le splošna obljuba, ki nič ne stane. Poglejmo le dr. Franka! On sam ni imel nikdar zob, da bi jih bil o pravem času pokazal. Pred Andrejem Velikim je vselej stisnil rep ter oči obrnil v kot, da nič ne vidi!

Videli smo, da je Frankova okrožnica neka čudna zmes nedokazanih trditev, cenih obljub in debelih neresnic.

Čudimo se, kako je mogel gospod doktor pod to zmes postaviti svoje ime. Njegova soproga bi kaj takega ne podpisala!

Na koncu svoje okrožnice priporoča dr. Franko kandidate za splošno kurijo, namreč sebe, Križniča in Al. Štreklja. Na čelu pa ima okrožnica tudi tale napis: Odvetnik dr. Alojzij Franko v Gorici, na Kornu 8. Telefon št. 139. Poštno čekovni račun 94.729. Ob nedeljah in praznikih je pisarna zaprta. Botega! botega!

Da, da, g. doktor, v tem ste imeli prav, vse Vaše suvanje in hlastanje po poslanstvu in odborništvu ni drugega kot: botega, botežica!

Boj gnijlemu in sebičnemu liberalnemu agrarstvu!

Kandidati „kmečke“ stranke.

Torej „kmečka“ stranka že ima svoje kandidate! Pa še kake! Stranka se imenuje „kmečka“ stranka, nje glasilu pravijo „kmečki“ glas. Njen voditelj (NB. po imenu!) dr. Franko je pridigal lani na shodu pri Rebku zbranim „kmetom“ in liberalcem: Ko boste izbirali kandidate, ravnajte se po geslu: **kmet kmeta; pustite uradnike** in profesorje. Tudi „kmečki“ glas je trobil večkrat po svojem šibkem papirju: **Kmet kmeta!** In glejte kmetje! Med kandidati „kmečke“ stranke za splošno kurijo ni niti **ednega** kmeta! Če se hočete torej ravnati po naukih dr. Franka in „kmečkega“ glasa, ne smete voliti niti enega izmed proglašanih kandidatov „kmečke“ stranke. Poglejmo jih! Prvi je dr. Franko. On ni ne kmet, ne veleposestnik, ampak advokat v Gorici. V dotiko s kmeti pride navadno le potom dobro adjustiranih ekspanzarjev

Kraševci, kje so Vaše trte?

(advokatske plače). Značilno za tega kmečkega kandidata je to, da ga imenuje „Kmečki glas“ v oficijelni proglašitvi „advokata v Gorici“, da je pa on kot poslanec zahteval **višje** dijete, ker stanuje **izven** Gorice na deželi. Tudi to je čudno, da ni njegovo glasilo proti letošnji povišbi advokatske tarife črhnilo niti besede. Šele pretekli mesec se je „Kmečki glas“ pošalil, da se bo kmečka stranka upirala pristopanju advokatov, ako bodo hoteli le povišanje odvetniške tarife. Tako imajo kmeta za norca! Ali „Kmečkemu glasu“ ne zadostuje, da je justični minister zvišal letos meseca julija tako neprimerno advokatom honorarje?

Na to, kar je lani izrekla dr. Franku „Soča“, se posebno ne oziramo, čeravno niso vsa očitanja brez podlage. „Soča“ mu je namreč med drugim očitala, da se ni do svojega štiridesetega leta nikdar brigal za kmeta, nikdar za kmeta delal; da je skrbel le za svojo odvetniško pisarno ter pridno koval rumenjake; da vlaga svoje tisočake v tuje in ne v slovenske banke; da je vse, kar ima na sebi, iz laških boteg, da ga ni še nikdar v Gorici obril slovenski brivec itd. itd.

Zadosti o tem „kmečkem“ kandidatu!

Drugi kandidat „kmečke“ stranke je kanalski župan Anton Križnič. On je veleposestnik, krčmar, mesar, tovarnar in vedi si ga Bog kaj še, le kmet pa on ni! Če bo Križnič res izvoljen, bo križ z njim. Je prenagel in preveč le Križnič!

Tretji in najinteresantnejši kandidat „kmečke“ stranke je Alojzij Štrekelj. Ta kandidat **ni niti član kmečke stranke**, ampak **liberalec** in pripadnik Gabrščkove narodno-napredne stranke. Ko je ta stranka na shodu svojih zaupnikov 9. t. m. postavljala svoje kandidate, je bil Štrekelj poleg in izbran je bil celo za predsednika tega shoda. Tudi ta kandidat ni kmet, marveč **c. kr. uradnik** pri dalmatinskem namestništvu. Torej on niti na Goriškem ne prebiva. „Soča“ je ob predznanjih deželnozborskih volitvah sicer pisala, da Štrekelj zapusti državno službo in se preseli na Kras, če bo izvoljen. A to je bilo le slepilo! Štrekelj je še državni uradnik v Dalmaciji.

Pred ožjo volitvijo med prof. Berbučem in g. Obljubkom je pisal lani „Kmečki glas“: Kmetje **nočemo c. kr. uradnikov**, ki so **odvisni** zaradi službe.

Kaj je „kmečke“ voditelj zmotilo, da so zdaj postavili za kandidata celó aktivnega c. kr. uradnika, ki je prideljen politički upravi? Politični uradnik se mora slepo pokoriti svojemu predstojniku, vpokojeni profesor je prost človek. Niti klientom se mu ni treba uklanjati.

Ta neverjetna kandidatura liberalnega uradnika nam je pokazala vso breznačelnost in neodkritosrčnost „kmečkih“ voditeljev. Sprejeli so liberalca med svoje kandidate, da bi mu s svojimi „kmeti“ pripomogli do zmage. Isto se je zgodilo lani pri deželnozborskih in predlanskim pri državnozborskih volitvah. Paradni kmet Ivan Mrmolja je to lani na shodu „kmečke“ stranke priznal z besedami: Če bi ne bil nastopil zadnjič Al. Štrekelj kot kmetijski kandidat, bi bili Kraševci propadli, samo liberalno ime je že na tako slabem glasu pri ljudstvu.

Videli smo, da ni med temi tremi kandidati „kmečke“ stranke **niti enega** kmeta. Liberalci so postavili **iste** kandidate: dr. Franka, Antona Križniča in

Al. Štreklja. Ta dva vzroka sta dovolj tehtna, da ne da noben pravi kmet svojega glasu tem kandidatom.

Zaupniki! Pazite, da pridejo naši volivci vsi na volišče ter da prinesejo s seboj izkaznico! Izkaznico naj vsakdo shrani za slučaj ožjih volitev!

Šarlatani!

„Soča“ straši zopet z volilnim redom za goriški deželni zbor. Pravi, da je ta volilni red zagrešil Gregorčič. Dr. Franko je lani na nekem javnem shodu drugače govoril; rekel je, da so zakrivali volilni red tudi slov. liberalni poslanci. Kaj so delali ti liberalni poslanci, ko se je v deželnem zboru razpravljalo o novem volilnem redu? Predsednik slov. liberalnega kluba se niti ni udeležil dotične seje, Al. Štrekelj je molčal in dr. Treo ni maral predlagati, naj se načrt novega volilnega reda odstopi pravnemu odseku in se **s tem pokoplje, ker je hotel preprečiti poznejše očitjanje, da so volilno reformo s tistim dosegljivim koščekom splošne volilne pravice v pravni odsek zavlekli in jo tam pokopali ravno narodno-napredni poslanci**. To je pisal in priznal v „Soči“ sam dr. Treo lani 21. marca. **Novi volilni red se je torej zdel slov. liberalnim poslancem tako dober, da si ga niso upali pokopati v pravnem odseku**, ker so se bali, da bi se jim to pozneje očitalo. In res je, da je **šele ta** novi volilni red dal volilno pravico **večini** našega ljudstva, malim kmetom, malim obrtnikom, delavcem, itd. Edini dr. Gregorčič je stavil tekom razprave o tej volilni reformi razne predloge, s katerimi je skušal načrt volilnega reda Slovincem v prid nekoliko zboljšati. Laška večina je te predloge odklonila. Kaj naj bi bil dr. Gregorčič dosegel, ko se niso tako važne seje niti vsi slovenski poslanci udeležili!

Zdaj pa pogledjmo, kako nesramno pači resnico „Soča“. Neki brezvestni lažnik in hujšak se drzne to-le pisati: „Sloveči volilni red za deželni zbor je zagrešil človek, ki se je rodil pod slovensko streho in ki čuje na ime: dr. Anton Gregorčič. Pod slovenskim krovom se je rodil, za voditelja goriških Slovincem so ga šteli, pa vendar je prepričan ta človek, da je prav in v redu, da 1 Furlan velja toliko, kolikor 2 Slovence. Do takega preziranja, do takega zaničevanja goriških Slovincem se doslej še ni dokopal, razven dr. Gregorčiča, noben Slovenec. — Kdo bo volil še to nesrečo v deželni zbor!“

Takih lažij, tako nesramnega obrekovanja je zmožen — le smrad iz pekla. Človek, ki se predrzne trditi, da dr. Gregorčič prezira in zaničuje goriške Slovence, je baraba, ki zasluži palic.

Sicer pa je tista tolikokrat ponovljena trditev, da po novem volilnem redu velja 1 Furlan toliko, kolikor 2 Slovence, prav navadna laž, kajti pri zadnjem ljudskem štetju je bilo na Goriškem 140.600 Slovincem in 81.100 Italijanov.

* * *

Četrtekova „Soča“ ima to-le debelo tiskano hujškarijo: „Mi gremo v boj s protestom proti nečuvno krivičnemu volilnemu redu. Mi hočemo nov, pra-

Na volišče do zadnjega moža.

vičen volilni red, ki ne bo poniževal Slovencev, marveč dal vsakemu svoje“.

Slepilci! Če je po vašem mnenju novi volilni red res „nečuvno krivičen“, zakaj niso vaši liberalni poslanci v deželnem zboru predlagali premembo volilnega reda. Tega niso storili, pač pa so stavili takoj v drugi seji lanskega zasedanja deželnega zbora nujni predlog, da se volijo deželni odborniki še **pred potrditvijo volitev**. Tako se jim je mudilo do „zlatih jasl v deželni hiši“! Na odpravo „nečuvno krivičnega“ volilnega reda ni nihče niti mislil! Zdaj šele, tik pred volitvami, slepite volilce zopet z novim volilnim redom! Šarlatani!

Zaupniki! Ne strašite se truda! Pojdite od moža do moža. Noben izmed naših volivcev naj ne ostane doma. Vsi na volišče!

Politični pregled.

Nemški kancelar na Dunaju.

Nemški kancelar Bethmann-Hollweg je bil te dni na Dunaju, kjer se je predstavil našemu cesarju in pa ministru za zunanje zadeve. Cesar mu je pri tej priliki podelil veliki križ Štefanovega reda.

Viharna seja štajerskega dež. zbora.

V torek je bila v štajerskem dež. zboru jako viharina seja. In to zaradi tega, ker so slov.-kat.-narodni poslanci čitali interpelacije v slovenskem jeziku. Nemci so zaradi tega hrupno razsajali. Slov. kat.-narodni poslanci so odločno nastopili za pravice slovenskega jezika v štajerskem deželnem zboru ter odločno protestirali proti postopanju deželnega glavarja, ki je dal o priliki praznovanja 20-letnice obstanka društva „Südmark“ okrasiti deželno hišo.

Češki deželni zbor.

V torek se je sešel češki deželni zbor. Viši deželni maršal, princ Lobkovic, je otvoril sejo ob 12. uri popoldne. V svojem nagovoru je izrazil željo, naj bi bilo zasedanje deželnega zbora blagotono za mir in gospodarski napredek dežele.

Viši dež. maršal je pozval zbornico, naj se za konstituiranje kurij izvoli verifikacijski odsek. Posl. Pacher je izjavil v imenu nemških poslancev, da se isti glasom sklepa skupnega shoda nemških deželnih poslancev ne udeleže konstituiranja kurij. — Nato je viši deželni maršal zaključil sejo.

Popoldne se se sešla konferenca načelnikov vseh deželnozborskih strank, ki pa ni prišla do nobenih sklepov. Jutri se bo posvetovanje nadaljevalo. Sploh je malo upanja, da bi dež. zbor deloval, kar bi pa jako neugodno vplivalo na splošni razvoj našega parlamentarnega življenja.

Volivci splošne skupine! Predno oddaste v nedeljo, dne 26. t. m. svoj glas, pomislite, kdo dela za blagor ljudstva. Kar se je storilo do sedaj, je vse delo S. L. S. Zato dajmo svoje glasove dne 26. t. m. kandidatom Slov. Ljudske Stranke!

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

P. n. županstvo Prvačina vsled starašinstvenega sklepa na račun ustanovne glavnice, katere obresti bode samo rabilo za vzdrževanje svojih sirot v prihodnjem zavodu, 250 K; Benedikt Poniž na grob žrtvam 20. septembra 5 K; županstvo Vogersko letnino 10 K; v nabiralnikih „Goriške zveze“ 2 K 60 v; Josip Gorup, c. kr. deželni sodni svetnik v p. 100 K; Josip Stanič, cerkovnik, Gorenjopolje 20 v; v nabiralniku krčme g. Alojzija Colja 2 K 30 v; Josip Golja, župnik 5 K; Alojzij Novak, župni upravitelj 1 K; Oblokar Ivan, kavarnar v Solkanu 2 K; Bratuš Štefan, trgovec v Kalu 1 K; Josip Fabijan župnik 2 K; po odhodu g. zlatomašnika Stepančiča iz Temnice in drugih gospodov nabralo se je pri veliki družbi cerkvenih pevcev, strelnjalcev in pomagačev 427 K (enako za „Šolski Dom“ in „Alojzijevisče“).

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladbo Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Za „Alojzijevisče“

Josip Golja, župnik 5 K.

Štrekljeva.

En hribček bi kupil
pa trte sadil,
volivce napajal
in sam bi ga pil.

Pa vražje te trte
je grenek njih sad.
Zato klerikalcem,
zadavil bi vrat.

Zaupniki! Poučite volivce, da je vsaka glasovnica veljavna, tudi glasovnica brez glavarstvenega pečata!

Domače in razne vesti.

Genjenim zaupnikom!

Uljudno prosimo cenjene zaupnike, da nam nemudoma, takoj po volitvi **brzojavno sporoče izid**. Tako je mogoče, da smo si na jasnem ter da naznanimo izid takoj po deželi.

Imenovanja v pravosodni službi.

— Svetnik višjega sodišča v Trstu, Simon Lettich, ki ima naslov in značaj dvornega svetnika, je imenovan dvornim svetnikom; višji državni pravdnik v Trstu, dr. Karol Chersich, ki ima naslov in značaj dvornega svetnika, je imenovan dvornim svetnikom; svetnik deželnega sodišča v Gorici, Matija Rutar, ki ima naslov svetnika višjega deželnega sodišča, je imenovan svetnikom višjega deželnega sodišča. Vsi trije ostanejo na svojih dosedanjih mestih.

Odlikovanje. Našemu rojaku gosp. Francetu Leban iz Črniča, ravnatelju poštne urada v Ljubljani, podelil je cesar naslov vladnega svetnika. Vrlemu rojaku in rodoljubu iz srca čestitamo!

Nova maša. — Dne 19. t. m. je bil v Turinu na italijanskem v mašnika posvečen Slovenec, naš domačin, č. g. Jožef Malič s Peči pri Rubijah, ki se je šolal 4 leta na goriški gimnaziji, potem pa je bil sprejet v red Salezijancev v Turinu. Dne 27. t. m., t. j. v ponde-

ljek, bo v svoji rojstni vasi na Peči daroval prvo sv. mašo. Č. g. novomašnik je končal študije uže pred 3 leti, a zaradi svojo mladosti je bil šele letos v mašnika posvečen. Č. g. novomašniku iz srca čestitamo ob tej priliki in mu želimo, vse najboljše na trujenih službi dušnega pastirstva!

K premestitvi moškega učiteljskega v Gorico. Vest, katero so pred par dnevi prinesli italijanski listi, vest namreč, da je naučna uprava na Dunaju preklicala svoj odlok, s katerim je odredila dne 8. septembra t. l., da se slovensko moško učiteljskega premesti iz Kopra v Gorico, ni bila resnična. Italijanski listi so trdili, da jim je to vest doposlal državni poslanec dr. Marani z Dunaja, ki je šel tja, da izposluje od vlade preklic ali suspendiranje zgoraj omenjenega odloka. Da je ta vest zbudila pri Slovencih največje ogorčenje in da so jo smatrali za resnično, temu se ni prav nič čuditi, ako se pomisli, da je vlada že večkrat pojedla Slovence dane obljube. Prav zaradi tega pa so nastali na slovenski strani odločni protesti. Oglasili so se koj državni poslanci in sklican je bil v četrtek tudi v Gorici protestni shod, ki je bil dobro obiskovan in katerega so se udeležili somišljeniki vseh slovenskih strank. Zdaj je pa dognano, da naučna uprava svojega odloka ni preklicala in da se premestitev slovenskega moškega učiteljskega iz Kopra v Gorico izvrši že te dni. Goriški mestni župan se je podal v spremstvu nekaterih mestnih svetovalcev včeraj v Trst k tržaškemu namestniku, princu Hohenlohe, z namenom, da bi vendar le preprečil že sklenjeno premestitev. No, odgovorilo se mu je tam, da je vprašanje glede premestitve slovenskega moškega učiteljskega iz Kopra v Gorico že definitivno rešeno in da pride isto že v kratkem času v Gorico. Namestnik je rekel namreč včeraj goriški deputaciji, da je posl. Marani slabo umel besede ministra, ker dekret ni bil nikdar suspendiran in vse, kar je rekel minister, je bilo, da bo razmišljal o tej stvari. Njemu, namestniku, da ne preostaje drugega, nego da izvrši nalog, ki ga je brzojavno prejel od ministra. Opomnimo naj še, da je bil isti dan kakor dr. Marani na Dunaju, pri naučnem ministru, in sicer v isti zadevi, tudi naš drž. posl. Fon.

Ustanovitev pododbora „Slovenske dijaške zveze“ za Primorje. — V ponedeljek, dne 20. septembra t. l. se je vršil ustanovni občni zbor S. D. Z. Na malo vabilo so se odzvali v lepem številu goriški bogoslovci in akademiki katoliškega mišljenja. Centralni odbor S. D. Z. je zastopal tovariš Mark Natlačen. Na dnevnem redu so bile točke: Organizatorično delo, narodno-obrambeno ter ljudsko-izobraževalno delo. Sledila je izvolitev odbora. Za predsednika je bil izvoljen tov. bogoslovec Andrej Rustja, za tajnika abiturient Vekoslav Vertovec, za blagajnika in knjižničarja tov. jurist Orel Filip. Razprava je bila kaj živahna. Poročilo prinesemo prihodnjič. Dosedaj se je priglasilo nad 30 članov.

Tu dejanje — tam kričanje. — Bil sem te dni v vipavski dolini in sem govoril s kmetom, ki me je vprašal, kaj bo z moškim učiteljskim v Gorici. Rekel sem mu, da je učiteljske že na poti v Gorico in da bo nastanjeno v S. Gregorčičevem domu. „To sta nam dosegla Gabršček in Štrekelj“, mi reče mož vesel. „Kako to?“, sem ga prašal. „Saj mi je pravil g. učitelj, da je Štrekelj telegrafiral na Dunaj in da je Gabršček imel shod v Gorici in da Fon in Gregorčič za učiteljske nič ne delata“. Zavzel sem se, ko sem to slišal. Pojasnil sem kmetu celo zgodovino koprškega vprašanja, povedal sem mu, kaj je storil Gregorčič že takrat, ko se drugim še sanjalo ni, da bodo kdaj poslanci in

vprašal sem ga tudi, če je to slučaj, da bo učiteljske ravno v poslopju, ki je nastalo po zaslugi dr. Gregorčiča. „Kaj mislite, da je Gregorčič kar tjavendan zidal tako poslopje?“ sem mu rekel. Pravil sem mu tudi, koliko korakov je napravil drž. poslanec Fon že lani in letos in da se je peljal pretekli teden dvakrat na Dunaj in da je bil dr. Maraniju vedno za petami, da je preprečil laške nakane. Mož se je čudil, ko sem mu vse to pojasnil, da ga je g. učitelj tako nafarbal. Jaz sem pa uverjen, da se je bil ta gospod le vsled svoje omejenosti povspel do tako neumnih trditev. Saj vemo vsi kako omejene učitelje smo dobili včasih iz Kopra. Sam njih general Gabršček jim je to na shodu v „Trg. domu“ v mili obliki povedal. Takim učiteljem grozno imponirajo besede kakor protest. shod, telegram i. t. d. Saj nimajo pojma, kako težko je resno politično delo in kako majhni so vspehi v primeri s trudom. Njim imponira reklama, Fon in Gregorčič pa smatrata ameriško reklamo, kakor jo dela „Soča“ za nekatere ljudi, za nedostojno resnih mož. Dejanja naj bodo v reklamo, ne besede. Spectator.

Andrej Gabršček je tiral „svojega očeta“ pred c. k. okrajno sodišče v Gorici ter tožil ga radi prestopka proti varnosti časti, češ, da ga je razžalil s svojo sodno izjavo z dne 23. julija, ko je bil zaslišan kot obdolženec v pravdi Gabršček-„Gorica“. Pravno pomoč mu je delil nekdanji ministrant „svojega očeta“ dr. Levpušček, kateremu se je srce širilo, ko je pomislil, da mu je dana prilika, pokazati svojo učenost v tako zanimivem slučaju. Andrej je zastopal svojo stvar v tisti maniri, ki odseva iz „Soče“ in „Primorca“.

Da bi se otela pozabljenosti njegova „ogorčenost“, pripeljal je seboj stenografa, po čegar zapiskih se obogatil pravno slovstvo z neprecenljivim zakladom. Dr. Gregorčič ni prišel osebno pred sodišče; zastopal ga je odvetnik dr. Pavletič, skrivni tekmelec dr. Levpuščka.

Sodišče je obtoženca oprostilo z razlogom, da njegova izjava pri omenjenem zaslišanju omenja samo dogodke, o katerih govoré inkriminirani članki „Gorice“ (radi katerih teče tiskovna pravda), ne da bi jih natančneje označila, in da obtoženec svojih pravic kot obtoženec ni prekršil. Tožitelj je naznanil vsklic na višjo inštanco.

Ti „očeta“ do praga; tebe otroci čez prag!

Liberalni agitatorji. — Liberalnim agitatorjem pokažite vrata. Oni vam hočejo vsiliti kandidate, za katere ne morete glasovati, ker temu se protivi vaš stanovski ponos.

Oj kako pobožen in brumen je naenkrat postal „Kmečki glas“! V enem samem njegovem članku se ponavlja štirikrat „sveta vera“. Med drugim pravi zdaj glasilo „kmečkih“ voditeljev: „Dogme so in nam bodo svete“. Naša stranka ni bila ustanovljena, da bi podirala sveto vero in nasploh v a l a d u h o v n i k o m kot zaščitnikom svete vere. Duhovnikom priznavamo mnoge zasluge za naš narod“.

O hinavščini „Kmečkega glasa“, ki se redno pred vsako volitvijo dela silno pobožen, smo obširneje pisali v članku „Kaj je goriška kmečka stranka?“ Danes navajamo le to, kar je „Kmečki glas“ pred petimi meseci pisal o naši duhovščini. Žalil jo je z besedami: „Rimski katolik“, urejevan po dr. Mahničju je pisal: „**Ljubezen do domovine je poganstvo. In vi ste jeli ta nauk dosledno v dejanju izvajati. Da ne pride verno ljudstvo do resnice, mu se po Vas zabranjuje čitati napredne liste in se v to svrhu zlorabi še ono mesto, ki bi moralo biti edino „hiša molitve“.**

Kako se je v petih mesecih „Kmečki glas“ poboljšal! Kdo bi si bil mislil, da imajo volitve tako moč!

Uravnava Šijaka. — Kakor se nam poroča iz zanesljivega vira so vsi tozadevni predlogi pri c. kr. namestništvu v Trstu, ki ima nalogo naročiti c. kr. glavarstvu v Tolminu, da skliče obhodno komisijo v svrhu, da bi se z delom pričelo. Vsa druga tozadevna vprašanja so vže ugodno rešena.

„Kmečki Glas“ je res skrajno nesramen list. Pravi, da naša slovenska ljudska stranka **zatira** kmete in da jo je torej treba **streti**, da se nikdar več ne dvigne.

Nesramni hujskači!

Ko ste lani v splošni kuriji zmagali s pomočjo liberalcev in socijalnih demokratov, ste se pobahali v „Kmečkem Glasu“: Padli so na prvi mah naši nasprotniki, **ljublili teme**, in to tako globoko, da **ne bodo nikdar več vstali**. In zdaj nas morate že zopet **streti**, da se več ne dvignemo. Šarlatani!

To je že strašno! „Soča“ je pisala: „Klerikalci imajo svoje dogme (to pomeni: imajo verske resnice) in na teh jahajo. Sramota! že beseda jahajo je grda, razžaljiva in v tem obziru naravnost zlobna! Z dogmami — piše dalje — (to pomeni: z verskimi resnicami, koje je učila večna resnica, ki ne more goljufati, Jezus Kristus) stojijo in padejo. Kadar duh časa pobije njih dogme (to pomeni, kedar bodo ljudje ovrgli verske resnice, nauk Jezusov) morajo zapreti svoje botege“.

Ni to strašno pisanje?!... Kam to pelje?!... Tedaj, kedar pridejo liberalci na krmilo, bo treba zapreti cerkve, ustaviti vse pouke, vse nauke, sv. maše, sv. zakramente i. t. d. Tedaj... treba bo Boga odstaviti! Križ v staro železo! Odklenkalo bo molitvam! To je strašno! Ubogo ljudstvo in potomci naši! Ljudstvo odpri vendar svoje oči! Odpri je dobro, da ne bo prepozno, ker liberalci so vsi enega kopita.

Uboga slepota, s čem ti slepiš ljudi! V neki občini blizu Komna se nek mož dela prav učenega. On je tako zamišljen v svoje trte, da bi najraje videl, da bi ne bilo nobenega duhovnika. Strašno so mu nasprotni! Kaj trobi ta človek ljudem? S čem se dela učenega?!... S tem, da štuli, da vlada in duhovniki so krivi, da so volitve na nedeljo! da duhovniki so to naredili!... Mili ti Bog! Škoda, da mož hlače nosi! Sicer potrpite — boter — kompare — za šest let! po šestih letih volimo vas za poslanca, tedaj bo teklo vino po kraških cestah. Bližnji občanar.

Zvezda Štrekljencev na Krasu zgublja na svoji svetlobi. Le Brkini tu in tam so v njo zatelebani kakor volk v lunin odsev v obcestni mlaki. Štrekljencev pravijo po Krasu trtjoni. Pravijo tudi, da znajo Štrekljenci trte izvrstno prodajati in pa saditi, kar seveda, kot izvrstnim trtojcem se ne sme zameriti. Kraševci so Štrekljem zelo hvaležni za nauke, kako je treba delati prošnje na vlado za brezplačno podelitev trt, nadalje kako treba postopati, ko se gre za to, da se „namala“ vladi najbogatejše vaške magnate kot najpotrebnejše reveže, nasprotno pa kako napraviti iz nemaniča malega posestnika, ki rabi trte za napravo novega po trtni uši uničenega vinograda itd. Za te velikanske zasluge Štrekljencev za kraškega kmeta se bodo izkazali Kraševci napram njim hvaležne s tem, da jih (namreč Štreklje) za njih **nesebično** delovanje pošljejo v zaslužen penzijo. Taka so poročila s Krasa.

„Kmečki Glas“ se dela, kakor da bi se „kmečka“ stranka sramovala svoje zveze z Gabrščekovo liberalno stranko. Pravi, da pojde kmečka stranka samo le še pri teh volitvah skupaj z narodno-napredno in da pride gotovo čas, ko se bo popolnoma ločila od nje, češ, da svobodomiseln program, ki stremi za modernizmom, mora veljati le za kakšne

meščanske ljudi, nikar pa za ljudstvo na deželi.

Človeka ščiplje kar po trebuhu, ko bere to zmes neumnosti in hinavstva.

„Kmečki Glas“ pravi, da ga „klerikalci“ sumničijo in natolcujejo, da je obljubljal varovati ugled duhovščine, da pa dela nasprotno. To ni sumničenje, to je gola resnica! Lani, prvega maja, je pisal „Kmečki Glas“: Kar se tiče varovanja ugleda duhovščine, je to res naš namen varovati istega. Naj zanika, če more, da ni tega obljubljal! Da „Kmečki Glas“ ni držal svoje obljube, da je marveč izpodkopaval duhovščini ugled, smo mu dokazali s citati iz njegovih člankov. Ponavljamo mu le sledeče:

„Kmečki Glas“ z dne 22. aprila t. l. je **trdil, da naša duhovščina izvaja dosledno nauk: ljubezen do domovine je poganstvo.**

„Kmečki Glas“ je trdil, da **kmeta pritiska po eni strani duhovnik**; po drugi pa obrtnik.

Dovolj!

Naj „Kmečki Glas“ zanika, če more, da ni tega pisal; naj zanika, če more, da s takim obrekovanjem ni izpodkopaval ugleda duhovščine!

„Soča“ pogreva opetovano laž o lanski prepovedi glede točenja novega vina in trdi, da to prepoved je izposloval dež. odbor, v katerem sedi odbornik Berbuč. Opozarjamo naše pristaše na tozadevno svoječasno izjavo poslanca in odbornikovega namestnika Klančiča, ki je s častno besedo zatrjeval, da se tak predlog v deželnem odboru ni nikdar razpravljal niti sprejel. Isto tako opozarjamo na naše obvestilo, da je deželni odbor na predlog odbornika Berbuča energično protestiral proti tozadevni prepovedi. Če šunta sedaj „Soča“ volilce s trditvijo, da je deželni odbor stavil vladi predlog o označenih prepovedi, je to politično banditstvo najnižje vrste in prosimo naše somišljenike, da nam naznanijo osebe, ki bi s takimi sredstvi agitirale za agrarno-liberalne poslance.

Volilni oklo „kmečke stranke“ obljubljuje organizacijo kmeta v zadrugah. Pravi, da danes prodaja kmet pridelke trgovcu po nizki ceni, da bo pa to nehalo z organizacijo kmečkega stanu in da bodo pri tem trpeli le brezvestni špekulanti. Če gospodje dr. Franko, Anton Križnič in Al. Štrekelj te obljube res izpolnijo, potem bo večina naših trgovcev **uničenih**. Zato pa se zdi skoro neverjetno, da je v kmečki stranki toliko trgovcev in da so med njimi nekateri celo odborniki te stranke n. pr.: Anton Pečenko, trgovec na Brjah, Godnič Miroslav, trgovec v Komnu, Lucijan Kovarčič, trgovec v Sv. Luciji. No, reč ni tako nevarna. Ti trgovci vedo natanko, da ostanejo obljube na papirju. Saj so tudi lani kmečki „prijatelji“ kmetom **pred volitvami** obljubljali, da bodo za-

čeli **takoj** po volitvah ustanavljati zadruge gledé skupne prodaje kmetijskih pridelkov in da bodo snovali sadjarska in vinarska društva. Ivan Mrmolja, podpredsednik „kmečke“ stranke, je še posebej obljubljal goriškim okoličanom, da sprejme „Eksportna zadruga“ v svojo režijo dobavo hlevskega gnoja iz Trsta in čiščenje goriških stranišč. „Za čiščenje stranišč bi se zgradila zaloga za stranišnico (lajben) sredi polja občin Štandrež, Šempeter in obeh Vrtojb“ — tako je Mrmolja kmete mamil v „Kmečkem Glasu“ lani 28. februarja, torej tik pred volitvijo v splošni kuriji.

Po volitvah so „kmečki“ voditelji na vse te lepe obljube pozabili in šele pred kratkim, ko so se zopet bližale deželnozbornske volitve, so se zdramili iz spanja ter v naglici ustanovili par vinarskih društev. Zdaj so volitve pred durmi — in volilni oklo kmečke stranke ponavlja lanske neizpolnjene obljube. Čas volitev je čas obljub. Ampak rado vedni smo vendar, ali se še kdo v drugič vsede na te volilne limanice kmečkih „prijateljev“.

Sramota! — Težak in oduren je boj s tako izprijenim listom, kakoršen je „Soča“. Gregorčičevo nesebičnost in požrtvovalnost je Gabrščekova „Soča“ do razkola l. 1899 povzdigovala v deveta nebesa; po razkolu pa je takoj začela pisati, da je dr. Gregorčič sebičen, da ga le sebičnost še drži po koncu itd.

Ker se je to obrekovanje prevečkrat ponavljalo, smo pribili dejstvo, da je dr. Gr. daroval le v šolske namene že čez 30 tisoč kron. „Soča“ se je drznila to zanikati. Odgovorili smo ji: „Da zapremo sapo predrznežu, ki trdi, da ni res, kar smo pisali v „Gorici“ o Gregorčičevih darovih v šolske svrhe, nam preostaja edino to sredstvo, da pozivamo dotičnika, naj se pod svojo trditvijo podpiše. Mi mu zabrusimo potem v obraz lažnika — in on naj nas toži. Mi smo „Sočo“ že enkrat na ta način ugnali v zadevi slovenske trobojnice na pesnikovem grobu; upamo, da bo to sredstvo tudi zdaj pomagalo“.

Seveda se ni upal nihče podpisati. Ko je „Soča“ pri neki drugi priliki zopet očitala Gregorčiču sebičnost, smo jo pozvali, naj nam imenuje na celem Slovenskem le enega moža, ki je prime-roma toliko daroval in žrtvoval za narodne potrebe. „Soča“ je na ta poziv molčala.

Zdaj, tik pred volitvami, črni nehvaležni Gabršček zopet svojega nekdanjega „očeta“, kajti ali mu on sam očita v „Soči“ sebičnost, ali pa dopušča, da obrekujejo Gregorčiča drugi mazači okoli „Soče“.

Sramota!

„Soča“ pogreva zopet laž o Pajer-Gregorčičevi zvezi. Dotični poštenjakovič pa še ni našel poguma, da bi se pod svojo lažjo podpisal, tudi „visokega političnega dostojanstvenika“ še ni ime-

noval, na katerega se je sklicaval. Namesto tega vednega pogrevanja stare laži naj „Soča“ rajši zanika, če more, da ni bilo med **slovenskimi** liberalnimi in **laškimi** klerikalnimi poslanci **zveze**, vsled katere je prišlo do razpusta deželnega zbora in do novih volitev, ki razburjajo deželo in sejejo prepir in sovraštvo med brati istega rodu.

Občni zbor slov. kmetijskega društva. Pri občnem zboru dne 15. julija (gl. „Primorski gospodar“ št. 15) stavil je g. Zega dva predloga: 1) Kakor smejo kmetje točiti svoje vino po osmicah, tako naj smejo klati tudi svoje živine zaradi pomanjkanja klaje in nizke cene. 2.) Posestnikom krčmarjem naj bo dovoljno žgati žganje, kakor drugim, za svojo družino brez daca in po premoženju naj imajo vino prosto daca, kar ga rabijo za delavce. — Ako bi vprašali gledé teh dveh predlogov za mnenje naše kmetovalce in krčmarje - posestnike cele dežele, je gotovo, da bi obema vsi pritrdili, razum nekaterih rahločutnih mesarjev, ki porabijo vsako kmetovo nezgodo (in teh je hvala Bogu malo) v svojo korist.

Proti obema predlogoma je vgovarjal edino le g. A. Križnič, napredni mesar in župan in kandidat kmečko-liberalne stranke, ki ima kot glavno točko v programu: Pomoč kmetu!

V „Glasu“ se je oglasila neka podla propalica, ki dela že „Sočinemu“ zlobnemu duhu konkurenco. Ta ludobnež laže, da so naši poslanci prodali Slovence Lahom, da imajo v deželnem zboru nadalje večino, da morajo Slovenci iz Gorice in iz nekaterih hrajev v Brdih voliti z Lahi itd. Kmetje volilci! če se kdo predrzne s to peklensko lažjo med Vami agitirati, recite mu najprej, da je nesramen lažnik, potem pa še to-le:

1. Tudi nekateri veleposestniki Lahi morajo s Slovenci voliti. — 2. V „Gorici“ smo natančno dokazali, da ni za slovenstvo sedaj nobena nesreča, če mestni Slovenci volijo z Lahi; pač bo utegnili to kedaj pridobiti Slovencem veliko moč nad Lahi. — 3. Za novi volilni red so glasovali ravno tako liberalni slovenski poslanci kakor naši; zakaj torej „Glasov“ lažnik ne očita „prodaje Lahom“ tudi liberalcem in liberalnemu (in v sili tudi „agrarnemu“) kandidatu Al. Štrekelju? — 4. „Gorica“ je že davno dokazala, da novi volilni red ni prodal Slovencev Lahom, pač pa so Slovenci ohranili isto moč nasproti Lahom, kakor so jo prej imeli. — 5. Novi volilni red je pridobil malim kmetom volilno pravico, katere prej niso imeli, in najbrže bo med temi novimi volilci tudi ta lažnik „Glasov“, ki se kaže torej hvaležnega prav po liberalnem receptu. — 6. Noben novi volilni red ne more Lahom izviti iz rok večine, dokler vlada ne dovoli tudi deželnim zborom čiste splošne volilne pravice. — Kmetje volilci! držite na svojo čast in ne pustite se za norca imeti od takih „kmečkih“ agitatorjev, kateri se Vas drznejo s takimi oslarijami loviti za liberalne kandidate: Franko — Križnič — Štrekelj.

„Kmečkemu Glasu“ moramo pa častitati, da tako izvršuje svojo nalogo „miru in sprave“!

Čevljarska zadruga v Mirnu nanzanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov v Gorici na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče št. 1 ter se priporoča v obilno naročbo. Ima v zalogi vsakovrstnega obuvala ter sprejema naročila po merah po zmernih cenah.

Razpis natečaja za sprejem v zimske tečaje slovenskega oddelka deželne kmetijske šole in za podelitev podpor v znesku 24 kron mesečnih v svrhu obiskovanja omenjenih zimskih tečajev. — Od 15. septembra naprej, do vstevši 15. oktobra tek. leta se vpisu-

Kandidati Slovenske Ljudske Stranke so:

Manfreda Anton,

župan na Iderskem.

Fon Josip,

sodni svetnik v Gorici.

Jerič Alojzij,

posestnik v Kobdilju.

Za milijone kron!

so liberalci hoteli
oropati deželno in
obč. blagajne le pri
užitni!

jejo prosilci za sprejem v prvi zimski tečaj deželne kmetijske šole po sledečih določilih: Sprejmejo se kmetijski sinovi in sinovi posestnikov, ki dokažejo: a) da so dosegli normalno starost 16 let, ali pa, da so pred kratkim zadostili vojaškemu službovanju; mladeniči, ki so neposredno pred naborem, se ne sprejemajo; b) da posedujejo v elementarnih predmetih zadostno pripravljeno znanje, katero morajo dokazati z vsprejemnim izpitom; c) da so bili vedno lepega нравnega vedenja in da so krepke fizične konstitucije, primerne za kmetijske poklice. Značaj šole zahteva, da stanujejo gojenci v zavodu, kjer bodo prejemali brezplačno stanovanje brez perila. Za skupno hrano plačajo gojenci mesečno prehranitnino, ki se izračuna na podlagi celotnega potroška za nakup jestvin, in se razdeli na število prisotnih gojencev. Pri določevanju mesečne prehranitnine se bode oziralo na premoženjske razmere manj premožnih gojencev. Dvajsetim manj premožnim gojencem se podeli mesečne podpore po 24 kron, torej po 120 kron za 5-mesečno dobo zimskega tečaja; kdor namerava prositi za te podpore, naj priloži prošnji ubožni list. Postavni zastopniki gojencev imajo predložiti pismene in z dotičnimi listinami opremljene prošnje (krštni list, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo dobrega нравnega vedenja, ubožni list) deželnemu odboru do 15. oktobra t. l. S posebnim obvestilom se naznani dan vsprejemnih izpitov in otvoritev tečaja.

Olganska nadlega. Dne 17. t. m. sta dva cigana vodila dva siva konja skozi Sv. Križ v smeri proti Repentabru. Kmalu potem pa je prispel orožnik v Sv. Križ ter vprašal Seljane po onih ciganih, na kar se mu je reklo, da sta odšla proti Repentabru. Orožnik je naprosil tri kmete, naj mu pomagajo zasledovati cigane. Blizu vasi Vrhovlje pri Repentabru so jih zasačili. Ko sta pa cigana zagledala zasledovalce, sta skočila s konj, na katerih sta jahala, ter zbežala v grič med grmovje. Niso ju mogli prijeti, ali poznana sta orožniku oba. Konja so gnali na županstvo v Tomaj.

Ukradena konja sta last nekega posestnika iz Gornjih Lezeč, ki je bil nemudoma obveščen o dogodku.

Umrli med vožnjo. — Na Lloydovem parniku „Trieste“, vračajočem se z Indije je umrl v Rudečem morju 51-letni Ivan Fabjan iz Štanjela vsled alkoholovega zastrupljenja. Po pomorskem običaju so truplo pogreznili v morje.

Krščanski volilci! „Kmečki Glas“ vam prikriva resnico kakor malim otrokom. V „Glasu“ piše Mrmolja, da ni Alojzij Štrekelj nikak svobodomislec po Gabrščekovem receptu. Iz Dalmacije pa je pred tedni prejel Mrmolja pismo, v katerem ga Al. Štrekelj roti in pridurja, da Gabršček mora priti v dež. zbor. To pač kaže, da je Alojzij Štrekelj pristen liberal, vnet pristaš liberalnega Gabrščeka in velik častitelj Gabrščeve svobodomiselnosti. In takega liberalca in svobodomisleca Štrekelja ponuja za poslanca našemu vernemu ljudstvu to dobro vedoči Mrmolja!!!

Mesne novice.

m Slovenci v Gorici ne bodo volili laških kandidatov v splošni skupini, marveč so postavili lastne, slovenske kandidate. Kandidati so ti-le: **Brajnik Alojzij od Alojzija**, posestnik v Gorici;

Dugar Luka, zasebnik v Gorici in **Fabčič Iv. Josip**, poslovodja tiskarne v Gorici. **m Italijanski protestni shod.** — V torek se je vršil v tuk. gledališču po goriškem županu Bombiču sklicani protestni shod, ki je trajal čez eno uro. Po shodu — ob 9^{3/4} uri zvečer — se je pomikala več stotin broječa množica po Verdijevem tekalnišču proti Travniku prepevajoč laške izzivalne pesmi. Veliko navdušenje Lahov je ponehalo, ko je nek policist — **zatrobil s trobento**. Kakor divji bivoli so se „protestantje in protestantnje“ spustili v beg ter se razpršili. Policija je na to povsod, kjer so se zbirali radovedneži, še te spravila spat in v pol uri je bil v mestu mir in red.

Aretiralo se je več oseb.

m Konjsko kopito. — Konjsko kopito protestnega shoda, katerega je sklical za v torek mestni župan Bombič, pokazalo se je na koncu zborovanja, ko je pozval Bombič vse Furlane, ki bodo v nedeljo volili, naj oddajo svoje glasove zanj. Saj je bil pa tudi ta glavni namen protestnega shoda. Lah! so namreč popolnoma prepričani, vse drugo kričanje ne bo imelo nič več vspeha, kot lajanje psa na luno, ki se odseva iz kake luže.

m Senzačna aretacija. Na ukaz preiskovalnega sodnika sta bila v pondeljek po noči aretirana odvetnik dr. Rajmund Luzzatto in pa Alfred Lenassi, bivši državni poslanec. Ta aretacija je v zvezi s „krahom“ denarnega zavoda „Banca popolare“.

m Za črnovojniko. Tukajšnji magistrat razglasa, naj se zglase vsi črnovojniki tekom meseca oktobra pri magistratu v ulici Municipio št. 7. — Seboj naj prinesejo vojaško knjižico, kdor te še nima, pa kako drugo vojaško izkaznico.

m Ukraden je bil dne 18. t. m. v krčmi Alojzija Colja v Gorici v Raštelu nabiralnik „Slovenskega sirotišča“. Nabiralnik je moral biti skoraj prazen, ker se je dva dni prej pobralo iz njega.

Iz goriške okolice.

g Na Gradu pri Mirnu je bilo pret. nedeljo ob vsakoletnem shodu veliko vernikov iz raznih krajev naše dežele. Slovesno sv. mašo je daroval ob številni azistenci v škofovski opravi preč. monsignor Jan. Lukežič, nekdanji zaslužni župnik mirenski; cerkveni govor je imel vlč. g. dr. A. Pavlica. — Spovedovalo je 8 spovednikov, obhajil je bilo nad 900. — Mirenski Grad ima še vedno svojo staro privlačno moč.

g Z deželo, dne 16. sept. — Gledé na bodoče volitve mi je pobijati tu en ugovor. Liberalci profosi in za njimi ljudje, ki ne znajo dovolj misliti, pravijo: Saj v deželnem zboru ne gre za vero, kot morda v državnem, tam se obravnavajo le materijalne posvete, denarne stvari! Torej, čemu treba nasprotovati brezvercem? —

Ta izgovor ne velja.

Vzemimo priliko, ker je v posvetnih rečeh človek tako občuten. Dragi kmet, kako ravnaš pri gozdu, polju, hiši? Ali porečeš: E kaj, saj je ogenj še le v gozdu, do hiš je še daleč! Saj je pridri hudournik še le v senožet, polje je bolj spodej. Saj izpodkopa je povodenj še le spodnje zidove, zgornje suhote in spalne sobe so še dobre. Saj je ogenj še le v shrambi, ne še v stanovanji; volk ni še v hlevu, ampak še le pri krompirju in zelju!...

Menda ne boš govoril tako malo modro! — Katehizem pravi spet (Spirago): „Tudi pri izvrševanju državljan-skih dolžnostij — volitvah — je navezan državljani na voljo svojega Gospoda in Boga in bo moral nekaj odgovor dati pred sodnim stolom božjim, kako je porabil to pravico. — Podložniki so dolžni voliti le krščansko (katoliško) misleče može; zato ker človek, ki nima verskega prepričanja, nikdar ni vreden!“ Tu pa ne loči državnih in deželnih volitev! Ne, ne, dragi moji: Nikdar ne bodo vestni taki liberalci (in njih tovariši), ki so dejali: Če ne gre po naši (liberalni) volji, naj vse skup vzame hudič!

In ko so zadnjič bili deloma zmagali, so rekli liberalci, kot mi je bilo povedano: Ha, temelj je že izpodkopan! Torej tu jih imaš; sami pravijo, da so že bili (1908) izpodkopali temelj katoliške stranke, in s tem vštevno tudi vero in cerkve. Kdo ne ve, kaj je to: izpodkopani temelj? Pametnemu eno oko dosti! Ali boš volil spet na korist in mlin brezvercev? Ali se sme pomagati, da pride na krmilo brezverec ali protiverec, da bo vedno bolj rastla njega moč, ki jo bo narobe obračala. Ali sme vestni katoličan pomagati takim, ki si želijo, da bi bilo kot na Francoskem? To bi bili grobokopi naroda, Judeži izdajalci!

Pomisli! treba malo bolj daleč kot je — od nosa do ust, potem ne izpadejo volitve spet tako strašansko nespametno, kot so volili nekateri zadnjič na korist hudih sovražnikov vere in domovine! In mogotci sveta bi morali pač podpirati te, ki se borijo za pravo krščansko prostost, in ne za namišljeno!...

g Renče. — Volitve bodo pri nas mirne, ker je velika večina volilcev po svetu na delu.

Vendar brez življenja ni! Imamo agrarce prijatelje kmetov, ki so od slednjih obogateli. Kako, že sami vedo! Imamo pa tudi kameleone. Ti so v cerkvi silno pobožni kristjani, na vasi prijatelji kmetov in nad strankami, v Gorici pa tekajo in se ližejo kot čisti naprednjaki in svobodomislci - liberalnim prvakom. Da ti delajo za Gabrščeka vemo dobro!

Pravimo, da je veliki narodnjak Gabršček enkrat zdihnil: „Ubog! Renški zidarji!“ Za to sočutje se mu srčno zahvalimo! Ampak ubogi bodo res naši zidarji, če bodo po nauku in zgledu „Soče“ in „Primorca“ udrihali po duhovščini in cerkvi, od katerih imajo največ zaslužka. —

Iz ajdovskega okraja.

a Šmarje. — Kako so liberalni agrarci pri zadnji deželnozborski volitvi lagali in ljudi sleparili, nam kaže sledeči pogovor po končani volitvi med pristašem slovenske ljudske stranke in dvema liberalnima agrarcema. G. reče liberalnemu Grdinu: „Ma ste se lagali, ne?“ Grdin: „Ja, tako, da se bolj nisem mogel“. Drugi liberalni agrarc Špeglar poseže vmes in pravi: „Per moj duš, da se nisi mogel bolj lagati, kakor sem se jaz. Če bi šlo za en milijon, bi se ne bil mogel bolj lagati kakor sem se“. — Važno priznanje liberalnih agrarcev, ki sami trdijo, da njih okrožje je laž, in da bolj niso mogli lagati in ljudi slepiti, kakor so. Slovensko kmečko ljudstvo! Ali boš poslušalo še sedaj te in enake slepilce in lažnike? Če nisi popolnoma zaslepljeno, se ti morajo oči odpreti in spoznati, da lažniki in slepilci niso tvoji prijatelji in tudi ne tisti, za katere se toliko lažejo, da bi ne mogli bolj tudi za en milijon.

a Slepilski volilni shod slepilske stranke. — Nek „volilni odbor“ je vabil „drage volilce“, da se udeležijo volilne-

ga shoda, ki se je vršil v nedeljo 19. t. m. „v velikem številu“, pripravijo naj se „temeljito“ na volilno bitko. Kako „temeljito“ je bila vsa komedija, priča že samo vabilo. Namesto da bi skrivnostni odbor vabil, naj se volilci udeležijo shoda v obilnem številu, kaže svojo temeljito znanje slovenščine s tem, da prerokuje, da se bo shod vršil v obilnem številu. Kako „dragi“ so volilci še bolj ko poper, je pričalo malo število 35 volilcev radovednežev raznih strank. Kdo pa je tisti volilni odbor? Ali je liberalni ali socialdemokratski ali agrarni? Da ni bil shod kršč. slov. ljudske stranke sta pričala glavna sklicatelja slavnoznana Peter Medvešček in Mrmolja. Ker ni bilo pričakovana odrešenikega dr. Puca iz Gorice, so vsi navzoči ostali z dolgim nosom. Ako bi bila stranka in njen odbor poštena, bi se ne sramovale podpisati se, da je liberalno-socialdemokratsko-mešana, ter bi rada svojo neokusno polento zabelila tudi s krščanskimi volilci. Mrmolja je delil glasovnice. Ko pride k nekemu Lokovčanu, ga ta praša: „Kaj pa čem stem?“ Postrežljivi Mrmolja odgovori: „Berite“. Mož mu jo zasoli: „Takih reči ne berem, pač pa fižol“. — Pa shod priča, kako neumno znajo liberalci ljudi slepiti in kako neumni in zabiti morajo biti še le tisti, ki se dajo od takih zmešanih šušmarjev zlorabiti. Zares povsod se vidi pri liberalni stranki nekaj prefriganih slepilcev, in čreda najbolj neumnih ljudi, umes pa agitatorji, najporednejši cele občine. Volilci mestne občine sv. Križ, kako dolgo se boste še pustili za norca imeti od takih ljudi?

Kaj so rekli pa navzoči možaki naprednega mišljenja? Jezili so se ter rekli, da ne bodo volili agrarcev, pač pa klerikalce, da oni se ne pustijo imeti za norca, najmanj pa od Mrmolje, Petra in Puca, katerega je vredno da bi ga „fejst“ spucali.

a Neseblični prijatelj kmeta. — Lokavški učitelj, bi bil rad oče lokavške občine. Ima že skor vse časti, ki kaj nesejo, je učitelj, poštar po soprog, ima posojilnico, zavarovalnico za goveda je organist, rad bi bil tudi duhovnik, pa nima žegnova, slišali smo, da bi sprejel tudi mežnarijo, pa kaj bi rekli njegovi tovariši ki niso mežnarji, županstvo je zdaj frai, no to že prepusti komu drugemu, ki mu nakloni občinsko tajništvo, ki nese, in daje dejansko oblast. — Da ta mož skrbi za blagor ljudstva vidimo iz prizadevanja, da bi bil poštni urad v novi šoli. Goriški šolski okraj je iz visokih naklad in menda na upanje zidal drago šolo, učitelj naj pa na stroške davkoplačevalcev še dobičke dela. Ta je lepa! Pričakujemo od c. kr. okr. š. sveta da tega nikdar ne dopusti, da bi učitelj vlekkel stanarino za poštni urad v tuji hiši za katero mi plačujemo. Kmet plačaj, učitelj pa vleci! Poštni urad naj ostane [v občinski hiši, kjer je najbolj primerno, občina naj pa vleče najemnino. Poštarica ima že svojo plačo. Šolski svet je plačeval najemnino za šolo in učitelja. Radi bi pa vedeli, koliko je pa občina vlekla najemnino za šolo? Da, res, znati je treba in kunšten biti in biti učitelj v občini kjer so agrarci, pa gre denar sam v žep.

Iz kanalskega okraja.

kl **Tudi** volilce na Kanalskem šunta „Soča“ proti naši stranki. Pravi, da niso dobili obljubljenih podpor za ceste, ker so klerikalni poslanci uganjali obstrukcijo ter zavlekli za ljudstvo koristno delo. Slepilci našega ubogega ljudstva! Kdo je provzročil obstrukcijo in prisilil naše poslance k temu koraku? Kdo je izstopil iz deželnega zbora in s tem onemogočil vsako delovanje? To so storili slovenski agrarni in liberalni poslanci Gabršček, dr. Franko, Križnič, Alojzij Štrekelj itd. v zvezi z **laškimi**

Boj slovenskemu šolstvu v našem metu! To je parola liberalcev.

klerikalnimi poslanci. Zakaj niso hoteli letos ti **slovenski** poslanci zopet vstopiti v deželni zbor? Ker niso hoteli laški liberalni poslanci odstopiti enega deželnega odbornika **laškim** klerikalnim poslancem. Ko bi bili letos slovenski liberalni poslanci opustili abstinenco, bi bil postal deželni zbor sklepčen in delaven in Kanalci bi bržkone že imeli podpore za ceste in za druga potrebna dela. Zarad **laškega** odborniškega mesta, ki nas Slovence prav nič ne briga, je „**Slovenski**“ klub razbil deželni zbor in onemogočil podelitev podpor. Tako lahko miselno in frivolno so se igrali slovenski liberalni poslanci z interesi našega ljudstva!

In zdaj se predrzne „Soča“ trditi, da so poslanci naše slov. ljudske krivi, da niso naše občine dobile deželnih podpor!

kl **Iz Ročinja.***) Že dolgo ni bilo nobenega dopisa iz naše občine v Vašem cenj. listu. Kaj dobrega in veselega Vam tudi zdaj ne morem poročati. Da nam je vse toča pobila, že veste. Škoda je prav velika in potrebni smo pomoči in podpore. Kdo nam bo pomagal? V nedeljo bomo volili tri poslance za deželni zbor v Gorici in upamo, da bodo ti delali za nas. Kar nas je kmetov, bomo za staro stranko, ker se nam močje, ki jih stranka predlaga, prav dopadejo. Dva izmed njih že poznamo nekoliko. Župan Manfreda in državni poslanec Fon tudi dobro poznata naše kraje. Fon je doma iz volčanske fare in je bil adjunkt v Kanalu. Da bo tudi gospod Jerič mož na svojem mestu, smo prepričani že zastran tega, ker ga predlaga za poslanca gospod doktor Gregorčič, kateremu se imamo mi Slovenci, posebno pa še mi Ročinjci, za toliko dobrega zahvaliti. Vsi trije predlagani močje bodo delali za kmeta, ker dva sta sama trda kmeta, tretji pa je kmečki sin in vsi trije vejo, kako mora kmet delati in trpeti. Ti močje lahko kaj storijo za nas. Pri nasprotni stranki pa ne predlagajo nobenega kmeta. Križnič je mesar in bi rad kupoval od kmetov živino prav dober kup in meso bi rad prav drago prodajal, advokata Frankota poznajo le naši pravdarji in Štrekelj je uradnik v daljni Dalmaciji. Ti ne bodo delali za nas. Zato ne bomo več poslušali Križničevih agentov in učiteljev, ki hočejo spet povišanje plač. Mislim, da so doklade že dosti velike.

Ročinjc.

kl **Kanal.** — Pri nas agitirajo „oro in dolo po placo“ za kotlarja, mesarja, industrijalca in barona bodočnosti, Križniča, tako-le: Gregorčič je utekel v Italijo, ker se mu je prišlo na sled, da je pri zadnjih deželnozborskih volitvah tako ponaredil volivne akte, da je prisleparil nekaj glasov. Bum-bum — bum-bum-bum!

Dvignite orli v jasne višave, krila ponosna, mlade moči!
Sove se skrivajo v nizke temine, k solncu, svetlobi oreli hiti.

kl **Bato.** — Slišal sem od strani, da me „Kmečki Glas“, radi dohoda v Grgar dne 8./9. obdelava. — Dokler ne izvem kako in kaj, ne odgovarjam. Upam, da je „kmet“ g. Mrmolja povedal resnico, če jo pa ni — bom odgovarjal takó, kakor se spodobi.

Rustja.

kl **Na konju** je prijahal lansko leto bivši deželni poslanec in sedanjí kandidat agrarno liberalne stranke, kanalski kotlar Križnič, v Ajbo, kjer se je po starešinstveni seji predstavil zbranim kot kandidat agrarne stranke, ki bo na-

stopila samostojno pri volitvah. Pozneje se je pa videlo, da je Križnič farbal, ko je to govoril. Nadalje se je razkorčal ter s povzdignjenim glasom tarnal, naj močje pogledajo, koliko morajo plačati krčmarji pri užitnini: Plačati morajo 100 in celo 120%, kar je za nje velika krivica. Konečno je rekel, da, ako zmagajo oni, vržejo to davščino doli. Navzoči krčmarji so temu pritrdili ne pa kmetje posestniki. Omeniti pa moramo koj, da je Križnič imel hotel v Kanalu. — Torej za znižanje prispevkov pri užitnini bi bil liberalni kandidat Križnič, in dosledno temu pa za zvišanje doklad na zemljiški davek? Lepi ljudski zastopniki se obetajo od strani agrarnih liberalcev! Ljudstvo spreglej vendar!

kl **Kanal.** — Kako se je naš Križnič vrezal. Ko je bil naš slavni Križnič izvoljen za župana, skrbel je takoj, da si zagotovi v kanalskem „državnem“ zboru zanesljivo večino. V ta namen je precej predlagal, naj plača občina vsakemu starešinu 3 Kr. potnine za vsako sejo, kar je bilo seveda z navdušenjem sprejeto; a v pohvalo zato peljal je gospode starešine — ne vse! — na bržadle v Podmelec. Pa sebe moč tudi ni pozabil. Predlagal je, naj se do takrat običajna letna nagrada župana od 150 Kr. poviša na 300 Kr., kar je bilo seveda tudi sprejeto „v blagor ljudstva“. Po preteku treh slavnih let županovanja je „naprej videl“, da gotovo ne bo izvoljen. Zato je v proračun postavil zopet le 150 Kr. nagrade županu, češ, naj dela v blagor občine. Sprejeto. In res, vkljub vsemu agitiranju ni bil več izvoljen niti v starešinstvu. Toda rekuriral je proti volitvam, volitve so bile ovržene, in pri novih volitvah pomagali so mu vsi svetniki, da je prišel zopet v starešinstvo ter bil zopet izvoljen za župana. Sicer nevoljno je potegnil samih 150 Kr. nagrade, a takoj v prihodnjem proračunu postavil je zopet v vrsto 300 Kr. nagrade „gospodu“ županu, se ve, ker dela „v blagor občine“. In nikdo mu ni ugovarjal, dasi so se posamezniki porogljivo posmehnil; menili so pač, gospod župan so mesar, in če se mu zamerimo, kdo bo kupoval našo živino, posebno, če se ponesreči?

Že precej v začetku njegovega plodonskega županovanja sklenilo je starešinstvo enoglasno, da naj se napravi v Kanalu nemudoma javna občinska tehtnica, ki bi bila kmetom v veliko korist, posebno pri prodaji živine. Toda ta bi škodovala mesarju Križniču, zato pa župan Križnič kaj tacega ne dovoli.

Tudi ustanovitev otroškega vrteca in ljudske knjižnice bila je predlagana v starešinstvu, vendar ni bilo sprejeto ne eno ne drugo; kajti izrazil se je g. Križnič, da ni časa za to, a modri podžupan g. Gorjup pa je rekel, da knjižnica ni potrebna, saj ima vsak doma omaro!

kl **Iz Kanala** nam poročajo, da je bilo izpuščenih več volilcev iz imenika, celo takih, ki volijo pri obč. volitvah v I. ali II. volilnem razredu. Ali se je to zgodilo po pomoti ali nalašč, se ne vé, vendar nam dokazuje izpustitev odličnih volilcev iz imenika površnost v obč. uradu. Kaj pravite k temu, g. Križnič?

kl **S Kanalskega.** — V Kanalu je državna cesta pred poslopji gospoda župana Križniča večkrat do srede založena z njegovimi vozovi, hlodi in drugo šaro. Po zakonu mora biti cestni tir prost. Ali velja ta zakon samo za kmeta, ali ne morda tudi za gospoda župana Križniča? Naj blagovoli slavno c. kr. cestno nadzorstvo v Tolminu tudi tukaj kaj ukreniti.

kl **Iz Kanala.** Pleši pleši medvedina, da bo vidla gospodinja itd. Tako

je svoj čas pel Čič, ko je okolu vodil na vrvi medveda.

Te pesmi in napeva sem se spomnil, ko sem v nedeljo tu pa tam na kanalskem poslušal g. dr. Medveščeka iz Gorice, ki je pešiči volilcev in nevolilcev predstavil prihodnjega deželnega poslanca g. Križniča iz Kanala — kakor Čič svojega medveda. —

G. Dr. Medvešček je primerjal dr. Gregorčiča z g. Križničem. Iz govora smo posneli, da je dr. Gregorčič prava ničla proti prihodnjemu poslancu g. Križniču. — Ko je bil ubogi „grešnik“ dr. Gregorčič, — ki se je po trditvi g. dr. Medveščeka z dr. Pajerjem zeval in Slovence prodal itd., — na tla pobit, ostal je telesno veliki a duševno zelo pritlikav g. Križnič, ter vzbudil med poslušalci se svojimi „obljubami“ veliko smeha. — Druge nesreče v nedeljo na kanalskem ni bilo.

G. Križnič hoče biti toraj poslanec. Toda njegovo dosedanje delovanje kot župan kaže, da ni zmožen biti niti za župana v občini. — Kedor se hoče o tem prepričati, naj si ogleda občinske poti ki vodijo v Kanal. Take poti se dobijo v Turčiji. — Na te poti pripelje g. Križnič vsake tri ali šest let, toda vedno teden pred volitvami, nekoliko blatne zemlje.

Duševne zmožnosti g. Križniča kaže tudi poprava jezika čez Sočo v Anhofem. G. župan Križnič ukazal je kot oskrbnik jezika, ki je prišel po njegovi zaslugi v laške roke, „jez“ popravljati brez načrta, brez dovoljenja politične oblasti. Posestniki iz Anhofega in Ložic, ki bi radi imeli mlin blizu, so se dali po g. Križniču pregovoriti, da so prispevali z robotami. — Ko je bil jez skoro dovršen, pa pride g. župan Konjedic iz Plavij ter g. Križniču pove, da naj se gre učiti občinske in deželne postave, ako hoče župan ostati. —

kl **O. kr. pošta v Kanalu.** — V teku par tednov smo dobili par pritožb o tem poštнем uradu. Pritožujejo se zlasti naši somišljeniki v okolici kanalski, da so s kanalsko pošto slabo postreženi. „Primorski List“ dobivajo šele v pondeljek in celo v torek. Bo treba podrezati na pristojnem mestu. Najbrže bo to kaj izdalo. Opozarjamo prizadete vnaprej, naj gledajo, da se ne bo kateri lasal, ko bo prepozno. Pika!

kl **Iz Ročinja.** — (Liberalna trdnjava se ruši.) Kakor razvidno iz rezultata deželnozborskih volitev preteklega leta, toliko v splošni, kolikor v kuriji posestnikov, žela je združena agrarno-liberalna stranka pri nas lepih uspehov. Nekatere osebe so smatrale našo občino tedaj za nekako napredno trdnjavo. A letos povzemamo iz vidnih znakov, da se zgodi ravno obratno. Ljudstvu je prišlo v tem kratkem času polagoma uverjenje, da od kandidatov, ki jih predlaga edina oseba, ne pa stranka oziroma interesentje, ni pričakovati koristi ni požrtovalnosti za občni blagor in napredek.

Zelo razveseljivo dejstvo je to, da celo oni vplivni močje, ki jih veže nekaka dolžnost do lib. stranke, so se otresli predsodkov, storili odločne korake ter uveli agitacijo v najširšem obsegu v prid S. L. S. Torej na sploh prevladuje mnenje, naj se dne 26. t. m. poveri glasove izključno kandidatom S. L. S., a dr. Franko-tu in drugovoma pak blagohotno prepusti iti preko volišča — gratis in franko.

kl **Iz Bat.** Pretečeno nedeljo je počastil tudi nas Gorjane poboljšani kmet iz Vrtojbe. Ta dični podpredsednik kmečke stranke in urednik „Kmečkega glasa“ je sestavil to-le: „Vabilo na shod kmečke stranke pri g. Prahu ob treh in pol“. To originalno vabilo je dal nabiti na še originalnejši način, namreč na lipo z močnimi žebli. Lastnik lipe je bil se-ve radi take dobrote zelo vesel prihoda kmečkega preroka, ki kaže uže

pri nabijanju vabil toliko skrb in ljubav za kmeta trpina.

To vabilo pa na ljudstvo ni učinkovalo tako, kakor si je želel g. kmet Mrmolja in peščica njegovih privrženec. Da se je shod sploh vršil, se ima zahvaliti tukajšnjemu nadučitelju g. Rustji, ki je ljudi nagovarjal naj se shoda le vdeleže saj se ga tudi on udeleži. —

Pozneje sicer, kakor je bilo določeno, je sklicatelj shoda, Mrmolja, pozdravil zborovalce in druge kmete ter jih pozval, da si volijo predsednika in zapisnikarja.

Nadučitelj Rustja predlaga g. Staniča predsednikom, a ta izjavi da volitve ne sprejme. Uže ve moč, zakaj je izvolitev odklonil! Isto tako je odklonil visoko čast g. Jožef Sedevečič.

Slednjič se je udal predlogu Rustjovemu g. Janez Biteznič in zasedel predsednikovo mesto. Zapisnikarjem so zborovalci soglasno izvolili g. učitelja-voditelja Poljšaka iz Banjšic.

Predno se je kmečki general zavedel in situacijo spoznal, je že Rustja poprosil za besedo in jo tudi vdobil. Osupnen je sklicatelj shoda gledal — kaj je to, on bode moral poslušati drugega, mesto da bi on lepó pošteno povedal svojo tako dobro naučeno govoranco.

Nič ni pomagalo, poslušati je moral dolgo pridigo g. nadučitelja Rustja. Ta je opravičil svoj nastop sledeče: Vi g. Mrmolja ste trdili v Kmečkem glasu, da se nisem udeležil shoda v Grgarju, ker se Vas bojim, ali pa, da nisem hotel govoriti proti svojem prepričanju.

Krojaška zadruga

GORICA

P. n.

Povodom pričete jesenske in zimske sezone dovoljujem si Vašemu blagorodju udano naznaniti, da so nam došle že vse zadnje novosti

modnega blaga

kakor volne, flanele, forštajne in razno drugo blago. Dovoljujem si, Vas radi tega prositi, da nas počastite z Vašim cenj. obiskom in si ogledate vse novosti, ali pa blagovolite naročiti vzorce kateregakoli blaga, koje Vam pošljem radovoljno franko na dom, da se prepričate o naši krasni in najmodernejši izbiri.

Nadejaje se blagohotnega vpoštevanja te prošnje, bilježim odličnim spoštovanjem

Teodor Hribar.

*) Radi pomanjkanja prostora šele danes.

zato, ker se Vas ne bojim in ker hočem
govoriti po svojem prepričanju, ravno
tako sem se oglasil k besedi. Povedal
sem kaj je kmečka stranka in kakšne
kmečke kandidate je postavila za bli-
nje deželnozborske volitve.

Nato je uprav mojsterski razkrin-
jal kmečko stranko in bral duhovite
vite kmečkim prijateljem. Skrbel je
udi, da se nismo dolgočasili, nato je
ozval g. Mrmolja naj njegove trditve
ko niso resnične ovrže z dokazi, a ne
frazami.

Po govoru g. Rustje je Mrmolja
vse mogoče načine hotel poslušavce
repričati, da le kmečka stranka je
prava rešiteljica kmečkega stanu, a ga
g. Rustja večkrat krepko zavrnil.

Tudi smeha je bilo dovolj, ko je
nadučitelj Rustja prisilil Mrmolja, da
ega imenuje tako kakor mu pristaja
j. nadučitelja in ne samo učitelja, saj
n. Mrmolja, imenuje njemu ljube uči-
lje — nadučitelje da-si resnično niso,
njoga pa le učitelja da-si je faktično
nadučitelj. Pri tem je prišel Mrmolji na
moč g. učitelj-voditelj Poljšak in iz-
kel to le učeno trditev: „Nimamo več
nadučiteljev, temveč učitelje in
itelje“. Zapisnikar je moral to svojo
ditev sprejeti v zapisnik med veselimi
nehom zborovalcev. Gospod kmet Mr-
olja si je izbral slabega pomagača,
ga pač ne bode naučil potrebnih šš.
Shod je končal v veselje naših
zborovalcev in v čast naše S. L. S.

Nekdo ki je bil zraven.

eparško manevriranje libe- ralcev in agrarcev!

Volilci! Naši nasprotniki trosijo te dni
kovrstne laži z namenom, da bi Vas
gali. Tako govorijo po Krasu in po Vi-
škem, da je odstopil naš kandidat Jerič.
naših hribih trosijo laž, da se je odpo-
al Manfreda. Po nekod pa širijo ostud-
govorico, da je dr. Gregorčič zbežal v
jo. To so same lumparije, katerih so
pžni le sprijemi naši nasprotniki. Volilci
enkrat: Ne verujte prav nič marveč
ajte vsi v nedeljo glasovnice na katerik
e imena:

Manfreda Anton,

župan na Iderskem.

Fon Josip,

sodni svetnik v Gorici.

Jerič Alojzij,

posestnik v Kobdilju.

tolmingskega okraja.

t Gospod Andrej Vrtovec v Tol-
vrta, odkar je živ. Nemirna nje-
narava mu ne da miru. V zadnjih
se ga je lotila še „poslanitis“, to
eko bolešno hrepenenje po dežel-
poslanstvu. Pri predzadnjih dežel-
borskih volitvah ga je kandidirala
ralna stranka. Takrat je bil še uči-
Dobil je bil dopust ter brusil za
etě po Tolminkem. Izvoljen pa ni
ker je moral svoje mesto odstopiti
temu kandidatu. Pri letošnjih de-
zborskih volitvah je bil zopet začel
i in mešati, in sicer v splošni ku-
Postavil se je bil že za kandidata
lacu (trgu) v Tolminu. Kako, pove
g. Mondeli, gostilničar v Tolminu.
Opet je šla njegova kandidatura po
Poslal je namreč „Soči“ izjavo,
stopa od kandidature. Kot velmož
lik državnik je objavil svojo izjavo
iki nekakega manifesta do volilcev
ežene grofovine Goriško-gradiščan-
Izjava se glasi: Podpisani izjav-
da odstopam od kandidature v
ni kuriji zaradi dobre stvari in
trebne discipline. Priporočam is-
neumorno delati na to, da bodo

s častno večino izvoljeni postavljeni
kandidatje. Volite samozvestno in s po-
nosom dne 26. t. m. te-le kandidate:
Alojzij Štrekelj, državni poslanec in
posestnik v Komnu, Alojzij Franko, od-
vetnik v Gorici in Anton Križnič, župan
v Kanalu.

V Tolminu, 15. septembra 1909.

Andrej Vrtovec.

Gospod Vrtovec torej priporoča
gori imenovane tri kandidate združenih
liberalcev, zdaj pa naj blagohotno po-
sliša, kaj mi njemu priporočamo. Go-
spod vpokojeni nadučitelj! Krotite svojo
nemirno žilico in živite mirno v po-
koju. Če Vam srce res gori za kmeta,
vrnite pokojnino, katero uživate že to-
liko let, saj ima tolminski okr. š. svet
400.000 K dolga, katerega bode moral
plačati kmet.

t Baška dolina.

Liberalci hodi ob potoci,
polomljen trnek nosi v roci.
Jezno v njega gleda,
kaj volivce mu odjeda?

Hej, da bi videli našo liberalno
gospodo in druge tako važne ude člo-
veške družbe, kakšno skrb imajo za
nas revne kmete in delavce. Same gorke
ljubezni do nas se jim bode srce za
nas trpine stopilo, tako, da jim po vo-
litvah ne ostane drugo, kakor suho —
trdo, mogoče močno ljubeče srce za
naše — kronce. Iz strašnih skrbi za
nas revne ljudi so zapustili svoje pa-
lače, katere smo jim pa mi zgradili in
nas obiskujejo po naših zakajenih
„bajtah“... Res, kako dobro bode za
nas uboge kmetiče, ko nas je začela
tako ljubiti liberalna jara gospoda, da
bi nas v žlici vode rada imela. Zlate
čase nam obeta, a ta preklicani kmet,
gospodi noče verjeti! Strašno in grozno,
liberalni junaki so se vstrašili črne
hudajuzne. Zato bodo za srednji del
doline volitve tudi na Grahovem. Kle-
rikalci pa smo drugi tiči. Ne vstrašimo
se iti volit, magari v liberalni Jeruza-
lem. Čim več voliš bo, tem več nas bo.

Volilci! Sedaj pa roko na srce!
Naši prijatelji liberalci se bodo kar
cedili samih lepih obljub. Kaj so njih
obljube in grožnje, smo skušali že ne-
brojkrat. Nobeden jim nič ne verjame,
a kljub temu ne odnehajo. Le pogledjte,
kako strastno agitirajo, kako vstrajajo,
kako se pehajo za njih sebične na-
mene. Storimo tudi mi tako! Pogledjmo
malo nazaj. Spomnimo se na neštnevilne
psovke, nagromadene laži in obre-
kovanja. To nas mora ogreti, da ne
bodemo le sami z navdušenjem volili,
temveč pridobimo tudi one, ki tavajo
še za liberalci. Pokažimo, da smo za-
vedni pristaši S. L. S. in ne nevedni
ljudje, kakor nas je opsoval nadkmet
Mrmolja. Poženimo liberalizem in nje-
gove pomagače tako, da bodo videli,
da pri nas ni prostora za stare, trhle
in gnjile stranke.

Dvignimo pa visoko prapor S. L.
S. Pod to zastavo živimo, pod to se
borimo, pa tudi umrimo! zato pa:

Naprej zastava slave,
Na boj junaška kri.
Za Slovensko ljudsko Stranko,
Naj se glasovnica glasi!

t Ljudski zapeljivci. — (Iz pod-
melške fare.) To so tiste propalice, ki
ne znajo drugega, kakor po duhovnikih
udrihati. Ako se napravi pri nas kaka
dobra reč, so že vsi iz sebe. Ker so jih
pa pametni in razsodni ljudje spoznali,
nimajo drugod prostora, kakor le v go-
stilnah, tam je njih cerkev, njih šola.
Stari, gnjili liberalizem, ako dobi v
svoje kremplje kakega poštenega člo-
veka, ga gotovo izpridi. Mladino nam
zapeljuje vsa svoj smrdljivi tabor.
Svarimo pred takimi zapeljivci in rečemo
le, da „gliha vkup štrih“. Če boste
nauke od liberalcev jemali, gotovo ne
boste srečni! Torej pozor pred zapeljivci!

t Ponikve. — Dne 15. t. m. je
umrl Anton Kofol, ki je bil najstarejši
mož v županstvu. Star je bil 93 let.

Bil je vedno pristaš S. L. S. Pri zadnjih
volitvah je šel tri četrt ure daleč peš
na volišče. Naj v miru počiva!

Volilci, možje in mladenči! Zopet
bo treba iti na volišče. Koga bomo
volili? Tistega, ki ima srce za kmete.
In ti so kandidati S. L. S. Torej v ne-
deljo, dne 26. t. m., vsi naši možje in
mladeniči na volišče. Pokažimo, da pri
nas vlada verski čut. Mislim, da se
volilci ne bodo ozirali na naše libe-
ralce, ker jih dobro poznajo. Koliko so
oni pisali v „Soči“ in „Primorcu“ v
svojo lastno škodo, in proti možem, ki
so bili spoštovanja vredni. Torej v boj
proti liberalizmu! Volilec.

t Na Slapu priredilo je „Pevsko
in bralno društvo“ dne 12. septembra
t. l. plesni venček. Udeležba je bila tako
„imenitna“, da so naprednjaški fantje
zbohnali na ta ples ogromno število
slapskih deklet, namreč cele tri. Celo
„Sokoli“ iz Cerkna, kateri so se ravno
mimo peljali, so se le kratek čas usta-
vili, ker jim je menda preveč „imponi-
rala“ omika slapskih naprednjakov.

Opazovalec.

t Iz Gor, dne 17. sept. Zopet bo
treba torej voliti; tega so krivi naši li-
beralci, zavezniki z Lahji. Prosimo naše
ljudi, da se ne naveličajo; dolžnost je,
protiviti se slabemu in delovati za ka-
toliško stranko. Proti nam bodo tri,
oziroma dve stranki. 1. Dober katoličan
ne sme voliti za brezverske socija-
liste ali socijalne demokrate. Ti
hočejo namreč siloma odvzeti ljudem
njih zasebno lastnino. Zato pravi Spi-
ragov potrjeni katekizem: Socijalisti in
tisti, ki podpirajo njih strem-
ljenja (prizadevanja) živijo v stanu
smrtnega greha. 2. Katoličan ne sme
podpirati liberalcev ali prostomišljakov,
ki hočejo n. pr. svobodno šolo brez
Boga in krščanskega nauka itd. ter za-
govarjajo nazore ali novo mišljenje o
svetu brez katoliških verskih
resnic, ki imenujejo naše katoliške
cerkve (po pasje) „botege“. Kar so za-
grešili liberalni glavarji pri nas na Go-
riškem, popravili bodo komaj sodni
dan popoldan! Pametni in vestni krist-
jan ne sme nikdar z njimi! Njih orožje
je laž in hudobija! 3. Pa morda bomo
volili s takozvanimi agrarci, to je „po-
ljedelci“, s poljedelsko, napačno imeno-
vano, ponarejeno „kmetovsko stranko“. Saj je upila zadnjič — na pust — kme-
tiška ženica: „Za kometa, za kometa!“
In res so bili šli mnogi kmetje v tistem
kraju pljuvat v svojo skledo! Volili so
namreč kmetove škodljivce.

Naši ljudje naj pomislijo, da be-
seda „agrarec“ ali poljedelec je le pe-
sek v oči, je le pustna maškara,
s katero se zakriva ta stranka, kjer so
dohtar Franko, advokat, več najbolj za-
grizenih protiverskih učiteljev, in krč-
marjev, ki bi hoteli, da bi ne dobi-
vala „daca“ cela dežela, ampak
— kot poprej — zasebni podjetnik, kjer
bi bilo osebno za nje boljše. Zato
pa zmerjajo taki krčmarji druge poštene
katoliške krčmarje: Ti si neumen, ker
nočeš skrbeti za svojo krčmarsko
korist, kot je bilo pod prejšnjimi
dacarji... Gledé učiteljev: Pogledj v
davčno knjižico: Koliko plačuješ že za
šolo, kaj za duhovna? — (Menda o
duhov. plači nemaš nič notri!)

Zdaj se objemajo najhujši liberalci
in ti agrarci, in oboji so postavili
skupne kandidate ali ponudnike
za deželni zbor; gliha vkup štrih! Po-
vej mi: s kom držiš, pa ti povem, kdo
si! Liberalci in sedanji „agrarec“ je
vse ena pašta!

Katoliški volilci, odprite oči in ne
volite svojih sovražnikov, ki nočejo ko-
risti dežele, ampak jej bodo le škodo-
vali in zlasti povzdignili zopet plače
učiteljem, kateri — če so proti veri —
so največji sovražniki in poguba slo-
venskega naroda. (Dobrim učiteljem vsa
čast!) — Pregovor je malo krepak, pa

ni slab, ki pravi: Le največja teleta
volijo sama svojega mesarja. — Po-
glej v davčno knjižico: za šolo! — 4.
Če ste dobili moč v roko, rabite jo pa-
metno in vestno: Volite torej vsi edino
za katoliško ali slovensko ljud-
sko stranko, ki je pokazala že
stokrat, da ima srce za kmeta in de-
lavce in šploh za pravo korist deže-
lanov!

t Podbrdo. — Dne 19. t. m. umrla
je tukaj po mučni bolezni, ki jo je držala
3/4 leta v postelji in sicer tako, da se
niti ganiti ni mogla, 51 letna udova Ana
Lenar iz občeznane rodovine Pajutar
p. d. Koren. Bila je večletna naročnica
„Prim. Lista“. — Dne 16. t. m., torej tri
dni poprej, umrl je pa 24 letni mladenič
Jakob Baloh, ki je tudi več mesecev
zelo trpel na neusmiljeni bolezni, v ka-
teri mu je uboga mati-udova stregla
noč in dan. Pri pogrebu sta bila oba o-
bilno spremljana od svojih dragih k ve-
čnemu počitku. Ostalim naše iskreno so-
žalje, pokojnima pa večni mir!

t Iz Poljubinja pri Tolminu. —
Pozvali smo dopisnika „Soče“ iz Po-
ljubinja naj nam naznani imena ti-
stih „več Poljubincev starišev“, kateri
zavoljo petja svojih otrok jutraj ne
morejo sklicati na delo. Do danes nam
ni dal odgovora. Pozivljamo ga s
tem v drugič, naj stori to sebi v
opravičenje, nam v poduk.

Poljubinci.

t Podmelec. — Dne 3. oktobra t.
l. na rožnicensko nedeljo popoldne po
blagoslovu prične poslovanje tukajšnja
„Kmečka hranilnica in posojilnica“. Na
ta dan bo imel g. vodja „Goriške
zveze“ tudi primeren pouk in vršila se
bo prva seja načelstva in nadzorstva.
V ta namen se vsi udje načelstva in
nadzorstva in vsi poštteni krščanski go-
spodarji uljudno vabijo, da se 3. ok-
tobra po blagoslovu zbero v prostoru
izobraževalnega društva v Podmelcu.

t Čadrskega učitelja so našli mrt-
vega v čadrski grapi dne 22. t. m. V
nedeljo je šel z doma v Tolmin, kjer je
bila veselica in ples. Mogoče se je vra-
čal pozno domov in se mu je spodrsnilo
ob robu prepada. Bil je še mlad, nekaj
nad 20 let.

Iz kobariškega okraja.

kd Z Livka. V sredo, dne 15. t. m.,
je v vasi Peradi okrog treh in pol po-
poldne treščilo v neko smreko, od ka-
tere je strela švignila na zraven naha-
jajočo se s slamo krito hišo, katera je
bila v trenutku v plamenu. Na vpitje in
plat zvona so ljudje od vseh strani hi-
teli med bliskom, gromom, dežjem in
točo na kraj požara. Kmalu je bilo i
drugo zraven stoječe tudi s slamo krito
poslopje v plamenu. Nevarnost ob po-
žaru za vas je bila velika. Hvala Bogu,
da so bili vodnjaki vsled deževja na-
polnjeni z vodo in da je bilo le malo
vetra, ki je še ugodno pihal namreč v
ono stran, kjer ni poslopij. Z velikim
naporom so domačini in drugi možje
in mladeniči, ki so pritekli prvi na lice
mesta, zabranili, da se ni požar razširil.
Med tem se je nabralo iz vseh vasij
mnogo ljudstva v pomoč. Iz vodnjakov
so žene in dekleta z veliko požrtvoval-
nostjo donšale vodo za na strehe, kjer
so do skrajnosti vstrajali nekateri možje
in fantje. Pri rešilni akciji so se po-
sebnost odlikovali zidarji Benečani, ki
sedaj zidajo v Livku. Rešilo se je, kar
je bilo mogoče. Čast požrtvovalnosti v
pomoč bližnjega! — Zgorela so tri po-
slopja, izmed katerih je bilo le eno za-
varovano, katero pa je bilo slučajno
prazno, ker se družina nahaja v Ame-
riki. Prizadet je najbolj neki krojač, ka-
teremu je razven šivalnega stroja in ne-
kih drugih malenkosti, vse drugo uničil
požar. — Nesreč, hvala Bogu, ni bilo
nobenih. Pač pa bi bil kmalu zgorel

enofeten otrok, da ga ni oče v zadnjem trenutku, ko je vže plamen prodril v spalnico, vzdignil in odnesel iz gorečega poslopja. — Treska in hudega vremena — reši nas, o Gospod!

Iz cerkljanskega okraja.

c Iz Cerkna. (Volitve.) — Opozarjamo naše volivce da se voli od črke A do M v „Gospodarskem domu“, od črke N naprej, pa v ljudski šoli. Volitev se prične ob 8. uri zjutraj ter traja v „Gospodar. domu“ do 12. ure, v šoli pa do 11. dopoldan. Opozarjamo vse zaupnike in volivce naše stranke, naj se strogo pazi na to, da bodo vsi volivci pravočasno na volišču. Vsi na volišče! Boj gosposkim liberalnim zdražbarjem v deželi! Naj zgine tudi pri nas okoli liberalizem, kakor so ga vrgli med staro šaro že po vseh slovenskih deželah. Z Bogom za ljudstvo!

Veselica telovad. odseka „Orel“ je v vsakem oziru krasno vspela. Daljše poročilo objavimo prihodnjič.

Liberalni shod pretečeno nedeljo je bil velik „fijasko“. Ni čuda, da ni šlo govornikom nič kaj od srca. Dr. Puc je skušal celo iz sv. pisma nekaj citirati, (kako so pobožni ob volitvah) pa mu ni šlo. Ljudje so se mu smijali. Videl je, da nima vspeha, zato je napravil „na kratko“. Opazil je bil tudi, da je navzočih več „klerikalcev“ kakor liberalcev. Shod se je namreč vršil še le po litanijah, ker ob 1. uri ni hotel priti nobeden človek blizu. Pač žalostna osoda liberalnega shodiča. Kdor danes še z liberalci drži, je ali velika duševna reva, ali pa odvisnež, ki si ne upa pokazati svojega prepričanja. Ne vemo, kako bi se mogla drugače še komu prilagoditi morala Korbarjevega Tomaža....

Avguštinov Peter že delj časa nima mirnega spanja. Neprenehoma študira je namreč študent) kako bi čim več volivcev vjel v Gabrščekovo past. Pravijo, da je pisal Zeppelinu, da bi mu posodil zrakoplov. Ni pa gotovo, da zrakoplov enkrat za vselej odnese Petrove „ideje“ na „severni tečaj“ --- kjer se nahajajo sami taki študenti, ki so že vse fakultete obrali in penzionirali liberalci.

Zakojlca. — Z ozirom na dopis priobčen v zadnji štev. „Prim. lista“, v katerem je bilo rečeno, da so šle zakojске dekleta na sokolski ples v Cerkno, nam zakojске dekleta poročajo, da ne vse zakojске dekleta, ampak le tretjina njih, namreč kakih 7, se je podala v Cerkno. Druge dekleta pa so bile že toliko pametne, da so ostale doma.

Iz komenskega okraja.

km Kraški volivci! Katero nesmrtno zaslugo ima napredna liberalna stranka? Kraške trte in razne pojedrilje! Kraševci! Nečuveno je, kar so uganjali več let nekateri kraški napredni možje. Kar je bilo objavljeno v naših listih glede trt, bilo je le malo kvasa. Ta grda zadeva bode objavljena takrat, ko konča sodna preiskava. Za danes povemo le, da segajo kraške trte izven komenskega okraja do Ustja, ribemberških Brij in na Tomajščino. Zato pa pometimo enkrat za vselej dne 26. t. m. z liberalno stranko!

km Gabrovica pri Komnu. — Dne 18. t. m. je bil županom izvoljen g. Alojzij Ostroušek a, Coljava št. 5, najodločnejši pristaš „Slov. Ljud. Stranke“. Na zdar!

Volilci komenskega okraja! Kateri stranki pripadajo možje, ki so prodajali Vaše trte in se norčevali s Vami? Naprednjaki, liberalci so, ki bi radi spravili Vas in Vaše imetje pod svojo oblast. Zato proč s njimi! Dovolj naj bo!

km Kobljeglava. — Radi deželnozborskih volitev se bode letos obhajala slovesnost sv. Mihaela dne 29. t. m., t. j. v s r e d o.

km Volčji grad pri Komnu. Nekemu brezumnemu dopisniku „Primorca“ ni bilo prav, da se nas je šlo toliko klerikalcev poklonit knezonadškofu. No, tako se je v resnici zgodilo, a revčku ne moremo pomagati, ako ga to jezi. Dalje pravi omenjeni brezumnež, da je postal naš podžupan kar čez noč krotka ovca v hlevu gospodovem. Mi pa mu odgovorimo, da je ušel on kar čez dan iz hleva... gospodovega ter postal volk in še nekaj drugega...

Neresnično pa je, ko trdi, da so nekateri gospodu dekanu čestitali na pridobitvi šole. Šola je še na papirju in šele, ko jo dobimo mi, bomo čestitali vsem onim, ki so k temu pripomogli.

Gotovo pa je, da g. dekan ne bode med zadnjimi, ki so se za pridobitev šole potrudili. To je znano vsem vaščanom.

Da smo šli mi in Tomačevljani k g. dr. Gregorčiču v Gorico v zadevi šole je popolnoma naravno, kajti tam so vrata, skozi katera se pride do šole. Ubogi revček! Ti pa še tega ne veš, zakaj imamo deželne šolske svete.

Škoda, da si toliko let trgal hlače po šolah.

Ne nunci, ampak ljudje tvoje vrste, bi nas radi vodili za nos, pa se jim ne pustimo. Kar se pa tiče pevcev, povedano bodi dopisniku, da je bil le jeden zagrljen in še ta je na zdravnikovo povelje takoj odstopil. Smodnika, ki se je postreljal o knezonadškofovem prihodu, ni vredno omenjati. Saj bi se bilo morebiti tudi na čast dopisnika lahko kedaj streljalo, ako bi ne bil zgrešil prave poti. —

Cevi pri naših vodnjakih so dobre, vodnjaki prav nič ne puščajo in so polni vode. Morebiti pa pušča kaj pri dopisniku „Primorca“. Sam raje naj pazi na svoje premoženje. — Konečno se pa dopisnik zaganja še v občinsko gospodarstvo. Potemtakem gospodari v občini slabo njegov prijatelj župan. Tega naj torej potegne za ušesa. Tam naj se tudi prepriča, kaj nesejo občini lokev, kal in lov. Več občinarjev.

Volilci! Kdo se poganja na napredne kandidate? Tisti kraški šupani in njih pomagači, ki so vam pobrali oboje pičlovladno podporo s državnimi trtami, ter so tako krivi, da morate trumoma celó trikrat in štirikrat na sodnijo! Oni so krivi, da morate saradi njih prisegovati!

km S Krasa. — Kraškim volivcem! Gabršček je postavil Al. Štreklja med kandidate v splošni kuriji z upom, da bo Štrekelj vlekli volivce na-se kakor magnet. V komenskem okraju, torej v Štrekljevem rojstnem okraju, je Štrekljencu odklenkalo. Za Štreklja se potegujejo le še kraški „trtjoni“ in oni, ki so od njih odvisni ter nekateri učitelji. Drugi ne marajo več za njiju.

Kraški volivci! Pojdimo v nedeljo vsi na volišče in dajmo svoje glasove kandidatom S. L. S., med katerimi se nahaja tudi spoštovani poštenjak Al. Jerič iz Kobdilja!

Iz Iržiškega okraja.

tr Iz Devina. — Prejšnji teden smo pokopali enega izmed najstarejših Devincev Janeza Pecikar po domače Levдона. — Bil je mož vse svoje žive dni udan Bogu in narodu. — Ni bilo nedelje ali praznika, da bi po nemarnosti zamudil

sv. mašo ali popoldansko službo božjo. Bil je skrben oče in odgojitelj svoji obilni družini, ki dela sedaj čast občini in slovenskemu ljudstvu. Da še celo pri zadnjih deželnozborskih volitvah je čez 80 letni starček šel peš iz Devina v Štivan, kjer je po svoji vesti in prepričanju glasoval za kandidate S. L. S. Sploh je bil celo svoje življenje mož - značaj, kakoršnih ne srečavamo vsak dan v življenju. In ko je čutil, da se bliža konec njegovemu pozimskemu življenju, poklical je duhovnika, ki ga je prevedel z svetstvi za umirajoče. Po dokončanem sv. opraviilu je vskliknil starček: „Oh, zdaj sem pa zadovoljen!“

Tako je zatisnil svoje trudne oči mož, ki je vse svoje življenje živel Bogu in narodu. Kako je bil od vseh spoštovan in ljubljen, pričal je velik in krasen pogreb. Bog mu daj luč nebeško in vzbudi obilo posnemovalcev!

Iz korminskega okraja.

kr Zapadna Brda 19./9. 1909. Dopis iz zap. Brd v zadnjem „Prim. Listu“ je dregnil v sršenovo gnezdo. Podtikajo prizadeti dopis g. župniku iz Šlovrenca, kateri pa ni v nikaki zvezi z njim, kar sl. uredništvo lahko potrdi.*) Žalosno bi bilo, ako bi ne znal v zapad. Brdih noben drugi pisati kakor sami duhovniki. Torej: prizadeti stikajo za dopisnikom, a ugovarjati ne morejo dopisu. Da bo oni dopis še nekoliko bolj osvetil agrarno blato, kakoršno se je prikazalo v Gabrijah pri Mrmoljevem shodu, povedati je treba, da je tisti, ki je imel barbin kakor en „pinel“, lagal, kmečka banka da posojuje po nižjih obrestih kakor n. pr. Centralna. Tudi očitjanje nekemu kolonu, da „ima presico od društva“ (goriškega kmetijskega) je imelo uplivati na volitve. Sedaj lahko mislimo, da v „Goriškem kmetijskem društvu“ nima prostora nihče, ako ni član ali pristaš Frankotovih agrarcev; gospod predsednik ima sedaj besedo.**) Dragi tovarši-trpini koloni! Slišali ste, kaka očitjanja je dal nek župan in podžupan l. Sfiligoju? Ali ste slišali tiste kletvine oš...a. Tako hočejo rešiti naši agrarci naše kolonsko vprašanje. Zapomnimo si to tudi za prihodnje volitve. Naše glasove dajmo Fonu, kandidatu Sl. L. S. Porezana kamižola naj nas spomne na našo dolžnost, nam bodi opomin pri volitvah. Kolon ne agrarec.

*) Omenjenega dopisa ni spisal g. župnik, ampak spisal ga je priprost kmet. (Op. ur.).

**) Op. stavca: Mogoče je šenkaj „presico“ dr. Franko?!

Slovinci!

Izida volitev veselite se in oznanjajte ga občinstvu potom umetnih ognjev in raket.

Iste dobite pri

FERD. MAKUCU — PIROTEHNIKU
v GORICI
(blizu tovarne za žveplenke.)

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona, vogalu v Rabatišče štev. 1 ter se priporoča za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsake vrstnega obuvala ter sprejema naročila

 zmernih cenah.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Naznanilo.

Podpisani opozarjam sl. občinstvo v mestu in na deželi, da moja žena Frančeska ni pri zdravi pameti ter prosim ne dajati isti ne denarja ne blaga na upanje; njenih dolgov ne bode plačeval. Doma mi krade denar in tudi drugo blago, ako more. Prosim sl. občinstvo v mestu in na deželi, naj pazi na to. Kadar jo kdo kje zasači naj jo domov pripelje, že več tednov je od doma.

V Ravnici, 8. septembra 1909.

Jožef Pavšič.

Dijake sprejme na stanovanje in hrano Dora KRIŽNIČ,
Gorica, Trg sv. Antona 9.

ZAHVALA.

Za vse izkazano srčno sočutje povodom bolezn i in smrti naše srčno ljubljene matere

Terezije Urbančič
rojene Fon

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu izrekam v imenu cele družine presrečno zahvalo.

V Staremselu, 22. septembra 1909.

Ivan Urbančič,
zalujoči sin in drugi.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel od g. Antona Obidiča njegovo staroznano

čevljarsko delavnico

v Semeniški ulici št. 2.

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic,

čevljarski mojster

Gorica, Semeniška ulica št. 2.

„Kmečki glas“ ni črnil besede proti novemu odvetniškemu tarifu, ker mu tega najbrže ni pustil advokata dr. Frankota žep.

Napredne laži.

V svojem priporočilu liberalno-agrarnih kandidatov za deželni zbor trdi „Soča“ z dne 18. septembra t. l. med drugim, da sta Pajer in Gregorčič zakrivila nove volitve ter da sta glavni oviri, da ne more delovati deželni zbor.

Tako se drzne pisati ta lažitorba v oči gled dejstvu, da so zapustili poslanci slovenskega in Faiduttijevega kluba zbornico v kljub temu, da so imeli ti poslanci večino v zbornici. Ves politični svet ve, da tem ljudem je šlo le za to, da bi bila postala A. Gabršček in njegov podložni sluga, dr. Franko, odbornika, Faidutti ali kak njegov pristaš deželni glavar in tajnik Gasser odbor-nik. Tepec mora biti pač naprednjak, ki veruje tem lažem, da sta imenovana gos-poda onemogočila zborovanje, potem ko sta v zadnjem zasedanju skrbela za redno poslovanje zbornice in vpeljala uzoren red v vsem poslovanju deželne uprave.

Volilci! Proč s kandidati, katere priporoča „Soča“, koje lastniki so po-kazali absolutno nezmožnost pravilno opravljati narodna podjetja, takozvane narodne piruhe! Veletrštvo s trtami na Krasu, gospodarstvo z narodnimi piruhi, Mizarsko zadruho in narodnim skladom in Gabrščekovo žajfo so vam jasen do-kaz, kam bi prišla dežela, ako bi se njena uprava izročila poslancem, od „Soče“ priporočanim. In dr. Franko, za-kaj sili v zbornico? Ste ga videli do-sedaj kje pri narodnem delu? Sama „Soča“ ga je pred zadnjimi volitvami izvrstno fotografirala ter mu rekla, da je on koval iz pravih rumenjake, dočim so se drugi žrtvovali za narod.

„Soča“ piše tudi, da so liberalno-agrarni gospodje siti dosedanjega gos-podarstva v deželni hiši „pod zvezo dr. Gregorčič-a in Pajerja“, da so nastala suha leta in teh suhih let da ne bode konca ne kraja, ako ostaneta ta dva moža še nekaj časa na krmilu v de-želni hiši. Da, da, to je res! Za „So-čine“ pristaše, ki so se mastili pri užit-nini, ostanejo še nadalje suha leta, do-kler bosta imenovana gospoda v deželni hiši; a za občine in kmete nastanejo suha leta tedaj, če pridejo liberalno-agrarni poslanci v zbornico, ki oddajo zopet užitnino zasebnikom v zakup. Pri „Siidbahn-Hotelu“, „Mizarski zadrugi“, „Jelenu“ in „Trgovsko-obrtnem domu“. Tam, tam so suha leta in ostanejo, do-kler bodo liberalci gospodarili. In ravno taka suha leta bi nastala pri deželni upravi, ako bi se ista izročila liberalno-agrarnim gospodom.

Volilci! Na dan volitve pokažite, da ste možje. Pred celem svetom poka-žite, da naša domovina ni molzna krava, katero bi nekaterniki radi molzli na svoj račun, možje, ki niso dosedaj še nič storili za narod in kmeta! Svoje glasove oddajte za kandidate „S. L. S.“ in s tem boste najbolj varovali vaše koristi!

Kar kvasi „Soča“ o gorskih že-leznicah in o červinjanski, je preneumno, da bi s takimi lažmi ujela na te li-mance le jednega gorskega kalina. Vsa dežela ve, da so se načrti za označene železnice oddale istemu podjetniku, in če je isti začel z furlanskim načrtom, se je zgodilo raditega, ker ni mogoče v gorah po zimi trahirati. Vsak bedak tudi vé, da izvršitev in zgradba železnic je odvisna od vlade in ne od deželnega odbora. In s takimi sredstvi hoče sle-piti „Soča“ volilce! Se ne pravi to, norce briti iz našega razumnega ljudstva?

Volilci! Le te izbruhe plemenitih liberalnih duš oglejte si dobro, in takoj se morate prepričati, da je stranka, ki deluje s takimi lažmi, brezvestna in taki ne morete in ne smete izročiti deželne uprave.

Volilci! Na glas povejte vsa-kemu, da je vseto, kar piše „So-ča“ in njen vreden pobič „Km. Glas“ o deželni upravi, obreko-vanje, napisano le z namenom, da bi politična bratca Gabršček in Franko zlezla v deželno odbor-niško suknjo.

Učiteljske plače.

Gospodje učitelji so se začeli umi-kati! Zbali so se kmeta, kateremu smo v naših člankih razložili, kake usode-polne posledice bi imela zanj izpolnitev učiteljskih zahtev. V „Kmečkem glasu“ trdijo zdaj liberalni učitelji, da so oni zahtevali, naj prevzame država vse stroške za ljudsko šolstvo. Mi konsta-tiramo še enkrat to-le: Zaveza jugoslo-vanskih učiteljskih društev je lani me-seca septembra zborovala v Gorici in zborovanja so se udeležila tudi goriška učiteljska društva. Na tem zborovanju se je sprejel sledeči predlog učitelja Peska: Učiteljstvo prosi in zahteva, da slavni deželni zbor: a) sklene k § 55. državnega šolskega zakona iz leta 1869 pridelek: Kot minimalni dohodki učiteljev na ljudskih šolah imajo veljati tisti dohodki, ki jih imajo pri plači in penziji državni uradniki vsakokratnega XI., X., IX. in VIII. činovnega reda; b) naj sprejme Eppingerjev predlog, da naj država pomaga sanirati deželne fi-nance na ta način, da prevzame država polovico šolskih stroškov od dežel.

S tem je jasno dokazano, da so goriški učitelji zahtevali, da naj prev-zame država polovico in ne vseh stroškov za ljudsko šolstvo.

Res je le, da je učiteljsko društvo za goriški okraj zahtevalo, naj prev-zame država bremena za ljudsko šol-stvo, a to je storilo le to društvo. Res je tudi, da je o tem govoril tudi „Kme-čki glas“. A to so le pobožne želje. Finančni minister Bilinski se je izrazil celó proti temu, da bi država prevzela polovico šolskih stroškov; rekel je, da je Eppingerjev predlog neizvedljiv.

Posledice zvišanja učiteljskih plač bo vsekako čutil naš kmet. Ako bi spre-jela država polovico stroškov, bi moral plačevati tolminski, goriški in sežanski šolski okraj še najmanj 150 odstotne doklade na vse izravne davke le v po-kritje učiteljskih prejemkom; ako bi pa država nič ne prevzela, bi morali pla-čevati ti šolski okraji najmanj 300 od sto.

Na skupščini „Zaveze“ so učitelji sprejeli tudi Ganglov predlog, ki zahteva osemletno obiskovanje ljudske šole na-mesto šestletnega obiskovanja, ki je bilo dozdej na deželi v navadi. Pri utemeljevanju svojega predloga je rekel Gangl med drugim: „Izreči nam se je brezpogojno in neizprosno za osemletno obvezno šolsko obiskovanje brez izjem in olajšav... Po zakonitih določilih je smatrati vsako delo, ki ostane zaradi njega otrok doma, kot neopravičljiv iz-govor. Neopravičene zamude se morajo naznaniti; zaradi teh so starši najprej opominjani, pozneje kaznovani.“

Naše učiteljstvo zahteva torej, da hodi kmečki otrok v šolo do izpolnje-nega 14. leta; zahtevajo tudi celdnevni

pouk, to je da hodi učenec v šolo pred-poldnem in popoldne. Oni so torej za osemletno šolsko obiskovanje brez izjem in olajšav. Ako se ta učiteljska zahteva izpolni, bo kmet še bolj tepen. Stroški za šolstvo bi se zvišali zaradi novih šolskih poslopij, oziroma zaradi razšir-janja starih šolskih poslopij in zaradi večjega števila učiteljev. Pomanjkanje delavcev na deželi je že zdaj ena naj-večjih nadlog, ki tarejo našega kmeta. Pri poldnevem pouku in šestletnem šolskem obiskovanju je kmečki otrok pomagal svojim starišem pri delu zlasti ob času najnujnejših del spomladi, po-leti in jeseni. Ako se uvede celodnevni pouk in osemletno vsakdanjo šolo, iz-gubi kmet še to malo pomoč pri svo-jem trudapolnem delu. Bivši deželni po-slanci dr. Franko, Gabršček, Savnik in drugi so bili na skupščini Zveze učiteljskih društev, sprejeli so ovacije učitelje, a noben teh „kmečkih“ zastop-nikov se ni spomnil našega kmeta, nikdo se ni oglašil proti tem pretiranim učiteljskim zahtevam. In zdaj pred vo-litvami se drzneta „Kmečki glas“ in „Soča“ kmeta še slepiti, da ga hočejo liberalni učitelji razbremeniti! Po teh pojasnilih razvidi lahko tudi najpripro-stejši kmet, da ne sme voliti kmečkih „prijateljev“, katere mu bodo liberalni učitelji priporočevali; ako to stori, bo delal proti sebi in svojim interesom.

Agitirajte od moža do moža.

Dva Slovenca sta toliko vredna, kot eden Lah.

S takimi trditvami agitirajo proti naši stranki agrarni liberalci ter sle-pijo ljudstvo, češ, da so sloven-ski poslanci krivi, da imajo Lahi večino v deželni zboru, čeravno nas je Slo-vencev mnogo več v deželi kot pa La-hov. Pravijo nadalje, da so slovenski poslanci prodali slovensko ljudstvo La-hom in da ako bi bili pravi zastopniki ljudstva, bi napravili tak volilni red, po katerem bi Slovenci dobili večino v de-želni zboru. — V enem dnevu smo dobili kar tri taka poročila z dežele; zlasti na Krasu širijo agrarni liberalci to napredno robo iz Gabrščkov to-varne, kjer se producirajo psovke in take-le neresnične pokveke. Uže nešte-tokrat smo v naših listih pisali o tem liberalno-agrarnem šimeljnu, ki šepa na vseh straneh. Seveda, liberalno-agrarni slepilci po deželi ljudstvu tega ne povejo, da so bili Lahi v večini (ka-kor so še danes), ko se je sklepal novi volilni red ter da so Lahi toliko pre-vidni (kakor bi bili tudi Slovenci v ena-kem slučaju), da ne dajo iz rok deželne uprave, čeravno sami dobro vedo, da se Slovincem godi krivica. Pred sprejetjem novega volilnega reda so imeli Lahi ve-čino enega poslanca, po novem volilnem redu imajo tudi večino enega poslanca. Pripomnimo pa, da so za novi volilni red, po katerem — kakor pravijo liberalni agrarci — velja eden Lah toliko kakor dva Slovenca, glasovali tudi liberalni poslanci. Sicer liberalni agrarci dobro vedo, da s trditvijo o enem Lahu in dveh Slovincih farbajo ljudstvo in da od goriškega deželnega zbora ni priča-kovati, da bi sklenil fak volilni red, po katerem bi Slovenci dobili večino tudi, če pridejo v deželni zbor sami Ga-brščeki, Frankovci in Štrekljevi. Tudi oni dobro vedo, da Slovenci pridemo do večine v deželni zboru le potom splošne volilne pravice ali pa ako zmagamo Slovenci pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico, ki pošilja dva poslanca v deželni zbor, ki sta bila do sedaj

vedno Laha in ako bo vodil, kakor do-sedaj, tozadevno akcijo Gabršček, bodeta tudi v naprej. — To je resnica o agrarno-liberalnem švindlu, ki venomer govori, da sta po novem volilnem redu vredna dva Slovenca toliko kot eden Lah. Ka-kor smo uže rekli, vsi Gabrščeki, Štreklji in Frankoti ne naredijo v deželni zboru takega volilnega reda, ki bi dal Slovincem večino. To je pribito. Lahi vendar niso tako neumni, da si ovijejo vrv okoli vratu, s katero bi jih Slovenci obesili. Dokler imajo moč v rokah, se čutijo, ko pa pride tudi za goriški deželni zbor splošna in enaka volilna pravica, takrat odklenka laški premoči, kar naj bi se zgodilo čimpreje.

Kmetje volilci, ne verujte „Kmečkemu Glasu“, ki se kaže zdaj na-sprotnega „Soči“! To je sama hinavščina! „Glas“ in „Soča“ sta tesno združena, saj sta postavila iste liberalne kandidate: Fran-ko — Kriznič — Štrekelj, katerih nobeden ni kmet ali kmetovalec.

Koga bomo volili?

(Z dežele.)

Koga bomo volili? Tako in enako se poprašujejo naši kmetje, vračajoč se s polja in gredoči na polje. Deželnozborske volitve so pred durmi. Že se nam bliža 26. dan sep-tembra, dan odločitve, ko si bomo s svojimi glasovi postavili svoje bodoče zastopnike v deželni zbor, može, kateri imajo zastopati naše koristi, može, ka-teri bodo v imenu nas govorili in sicer nam v prilog ali v škodo. Torej katerim hočemo poveriti svoje zaupanje? Libe-ralnim agrarcem? Svobodomiselnim li-beralcem? Ali celo socijalnim demokra-tom? Ne, ne!! Nobenemu kandidatu iz omenjenih strank! Ampak brez vsakega nadaljnega pomisleka bomo mi volili dne 26 t. m. kandidate naše Slovenske Ljudske Stranke! In sicer radi več teht-nih razlogov, kateri nas silijo v to. In ti razlogi so sledeči:

1. Mi bomo volili kandidate S. L. S. zato, ker edino ti kandidatje stremijo za krščansko-verska načela ter so vsi od-ločno proti Gabrščkovemu enotnemu svobodomiselnemu svetovnemu nazi-ranju.

2. Kandidate S. L. S. bomo volili zato, ker edino ti kandidatje so našega stanu. Sta dva kmeta poleg Fona, dva naša sotrpina. Zato jim poverimo svoje za-upanje, ker poznata križe in težave kmečkega stanu, ker se tudi sama na-hajata do grla v njih.

3. In tretjič bomo volili kandidate S. L. S. tudi zato, ker edino od teh pri-čakujemo uspešnega, skupnega dela za splošni ljudski blagor, ker le-ti kandi-datje se nahajajo v stranki, katera je že večkrat javno pokazala, da ima srce za kmeta, da so ji pred vsem mari le kmečke koristi, katera ima za seboj lepo preteklost v prospeh slov. ljudstva vseh stanov.

Zakaj pa ne bomo volili kandida-tov liberalno-agrarnega sistema?

Liberalno-agrarnih kandidatov ne bomo volili:

1. Zato, ker dotični kandidatje kandidirajo na podlagi brezverske, svobodomiselnosti stranke, o kateri se je sam sedanji nje kandidat, dr. Franko, lani na nekem shodu v Gorici izrazil doslovno tako-le: „S stranko, ka-tera ima v svojem programu točko o svobodomiselnosti, svobodni šoli itd. se nikakor naša „Kmečka stranka“ ne more mešati.“ Toda čujte, ljudje božji! On sam, dr. Franko, sedaj kandidira na podlagi te svodomiselne stranke! Sra-mota!

2. Kandidatov liberalno-agrarne stranke ne bomo volili zato, ker ti

možje niso naši kmečki možje, marveč so le komodna gospoda, katera se iz kmeta le norčuje. In sicer: Dr. Franko je odvetnik v Gorici, ta ni kmet. Anton Križnič je kotlar in trgovec v Kanalu, ta tudi ni kmet. Tretji kandidat, Alojzij Štrekelj, je vinarski nadzornik za Dalmacijo, on je c. kr. uradnik, ne pa kmet. Tega moža poznamo že iz njegovega puhlega delovanja v drž. zboru. O tem le prašajte Kraševce!

3. Mi jih ne bomo volili tudi zato, ker pripadajo po svojem mišljenju stranki, katera ni naredila za kmeta še nič, katera nima niti ideje za delo v korist kmetu; — pripadajo stranki, katera je le za združbo v deželi in ni za nobeno resno delo v prilog nižjim slojem; pripadajo stranki, katera vidi le sebe in svoj žep v ospredju, trpečega ljudstva pa ne vidi. Liberalna stranka je zasejala in povzročila razkol med slov. ljudstvom na Goriškem. Zato pa ne bomo mi poštene slovenski volilci volili ž njo.

S tem pa, da bomo vsi zavedni goriški slovenski volilci dne 26 t. m. oddali svoje glasove kandidatom S. L. S., izrečemo liberalno-agrarnim kandidatom smrtno obsodbo.

V imenu več sto volilcev. N.....k.

Vsi do zadnjega na volišče!

Ne verujte hinavcem in slepilcem!

V zadnjem „Glasu“ se postavlja g. Mrmolja po robu Gabrščeku. Pravimo: Mrmolja, kajti dr. Franko bi se

do tolikega junaštva ne upal povspeti. Mož se je pred Andrejem Groznom še precej razkoračil, pravi mu v brk marsikatero bridko resnico, katerih glavna je ta, da se Gabršček le obeša ob agrarce, da sam s svojo izginjajočo stranko ne more nič, da pa se v „Soči“ „napihuje“, kakor da bi bil ves uspeh pri zadnjih volitvah le njegov, vseh 9 poslancev v bivšem „Slov. klubu“ le „Sočinih“ itd. Kaj ne, za Gabrščeka, generala brez armade, hud poper! Dalje se huduje „ogorčeni“ in „razjarjeni“ Mrmolja nad Gabrščekom, da nasprotuje sv. veri in nje dogmam itd.

Kaj ne, vse res, ljudje božji, ali le nekaj je vmes. Vmes je čas od zadnjih volitev do petkovega članka „Glasovega“. In ta čas je, ki postavlja ta članek „Glasov“ v čudno luč, v luč **hinavstva, laži in sleparstva**. Vse to, kar Mrmolja zdaj graja na Gabrščeku, je to zagreševal v „Soči“ tudi lani po volitvah, bahal se, da je na Goriškem liberalizem zmagal nad klerikalizmom, ignoriral je agrarne soliberalce, smešil sv. vero in nje dogme itd. Ali „Glas“ je k vsemu temu molčal, če tudi ga je „Gorica“ ponovno dregnila pod rebra! „Glasovi“ gospodje so se takrat (in se za kulisami na skritem še zdaj!) popolnoma in molče podvrgli vodstvu Gabrščkovemu, naslovljali na njegovo tiskarno brzojave o izidu volitev, pustili njemu razobešanje telegramov od „Glasovih“ pristašev pod firmo „naprednih“ in ne „agrarnih“ zmag, tako da je v onih dneh „agrarnstvo“ popolnoma izginilo s pozorišča. Šli so „Glasovi“ kolovodje v svoji podložnosti še dalje: Praznovali so z Gabrščekom pri „Jelenu“ liberalno zmago in — kar je najhuje — zlezli so slepopokorno in molče v Gabrščkov liberalni „slov.“ klub ter se uklonjenih tilnikov podvrgli njegovemu vodstvu.

Ali ni to nezaslišana sramota za stranko, ki se v „Glasu“ baha z zmagovitostjo! Ali je bilo kedaj kaj takega slišati o novi stranki, ki je stopila v življenje kot nasprotnica stare stranke, kateri pa pri volitvah mirno dopušča, da se ji obeša na krilo, ji dalje prepušča, da se baha z nje (nove stranke) zmagami ter stopa v zbornico kot delegacija stare stranke!

Vprašamo: kdo naj to zagonetko razume? Odgovarjamo: Vsakdo, kot mi, ki ve, da je ta nova stranka le kri od krvi, meso od mesa stranke, da so kolovodje nove stranke le preoblečeni pristaši stare stranke.

In kako pa zdaj naenkrat ta afront, ta nastop v „Glasu“ zoper „Sočo“?! Prav naravno! „Glasovi“ kolovodje uvidevajo, da je naše ljudstvo na deželi začelo izpoznavati grdo sleparstvo, katero zagrešuje tako imenovana „kmečka stranka“, ki nima drugega namena nego pomagati Gabrščkovemu liberalizmu zopet na noge. In to izpoznavanje naše „Glasovce“ grozno skrbi. Ni čuda, volitve so tu, in tako izpoznavanje prinese lahko za nje — katastrofo.

Zatorej, kmetje, volilci! Ne verujte novi taktiki „Glasovi“! Oglejte si že prve njih tri kandidate! Ali Vam ne predstavljajo po svoji preteklosti in sedanjosti najtesnejšo spojitve „Soče“ in „Glasa“? Franko je zdaj najzvestejši oproda Gabrščkov. Kriznič in Štrekelj, dva stara, zakrknjena liberalca, katera je postavil „Glas“ za kandidata menda samo zato, da bi zastavljala pot kmetom v deželni zbor. Zares lepa kmečka stranka, ki že med prvimi kandidati nima niti enega kmetovalca ali kmeta! „Glas“ rohni zdaj pa zdaj proti „Soči“, ali po volitvah se bodeta zopet bratski objemala. Temu so „Glasovci“ že v kompromisni ponudbi pri-

pravili pot, ker so tri mesta prepustili Gabrščeku, katera bi mu „Glasovci“ združeni z našo stranko lahko kar igraje izvili iz rok.

Kmetje, ne verujte volilnim sleparijam!

Loterijske številke

18. septembra.

Dunaj 25 1 51 62 32
Gradec 9 90 29 64 73

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Podpisani priporočam veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo izvrstno

delavnico.

Izvršujem točno in pošteno po najnovejših vzorcih. Pričakujem obilnega naročila in bilježim

z odličnim spoštovanjem

IVAN ŠULIGOJ,
krojaški mojster

ulica sv. Antona 12, GORICA.

VIKTOR TOFFOLI

GORICA

Velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 96 v. liter

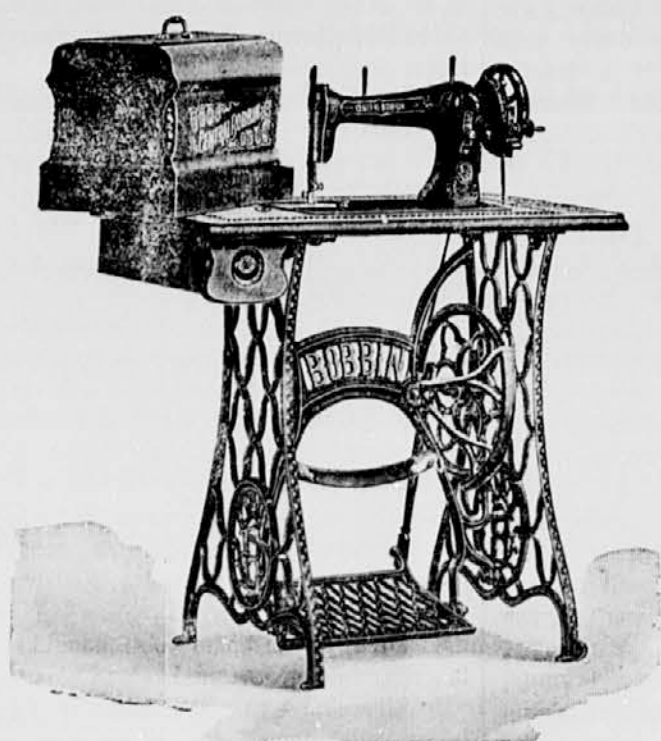
Jedilno fino	K 1-04	Marsiglia . . .	K 1-28
Istrsko	„ 1-20	Bombay	1-20
Corfu	„ 1-20	Bari	1-40
Puglie	„ 1-28	Lucca	1-60
Jesih vinski		najfinejše . . .	2-—
		Milo in luči.	

Priporočam čč duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkega olja v Gorici, via Teatro 16 in via Seminario 10.

POZOR! Denar si prihranite, ako kupite pri meni! POZOR!

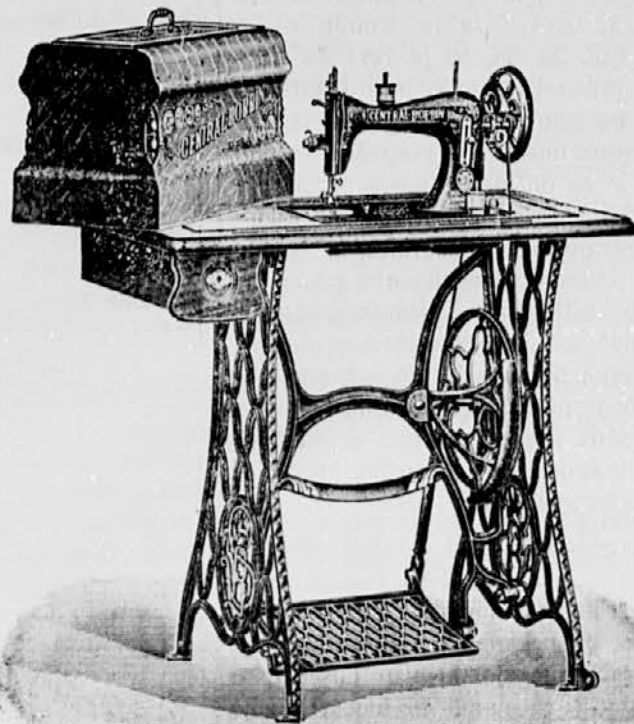
Šivalni stroji so čudovito dobri in po ceni!

Gostilničarji! Za Vas so še dobri časi, ako kupite

orkestrijon! Denar pride noter po dveh straneh!

Stroji za šivilje „CENTRAL BOBBIN“, šivajo na-
prej in nazaj ~~~~~ K 130

Za krojače veliki in močni ~~~~~ K 150

Šivalni stroji „SINGER“ za domačo rabo ~~~~~ K 64

finejši ~~~~~ K 72

„JUNKER RUH“ posebno dobri ~~~~~ K 90

finejši ~~~~~ K 96

Jakob Šuligoj

GORICA, Gosposka ulica št. 25.

urar in } Vsak stroj se garantira od 5 do 10 let. V slučaju,
zlatar. } da stroj ne ugaja, ga zamenjam ali nazaj vzamem.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštelja hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Kell-ov lak

najboljši lak za tla mehkega lesa. —

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.

Keil-ova pasta za čevlje po 30 v.

Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 v.

Keil-ovo leščilo za pode 90 v.

Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah

ima vedno v zalogi trdka:

Konjedic & Zajec, Gorica.

Postojna: Anton Ditrich.

Reka: mirodilnica F. Jechel.

Ljubljana: Leskovič & Meden.

Mali Lošinj: G. P. Budna.

Pulj: Augusto Zuliani.

Rovinj: Giuseppe De Vescovi.

Sebenik: Fausto Inchiostri.

Tolmin: Lud. Kacafura.

ANA LIKAR

naslednica G. Likar

V GORICI -- Semenška ulica št. 10.

Velika zaloga

pisarniških in šolskih potrebščin.

Raznovrsten papir in papirnati izdelki.

Knjige: molitvene, šolske, vpisovalne itd.

Svete podobe.

Tiskovine za duhovnije in županije.

Tiskanje zasebnih tiskovin: računov,

napisov itd.

Pergamentna papir za zavijanje masla.

Svilen papir in peresa za umetne cvetlice

Svetilke in okraske za veselice.

Velika izbira razglednic.

Albumi za razglednice, poezije in slike

(fotografije.)

Preskrbuje se vezanje knjig ceno dobro

in lepo.

Dobra postrežba, vse po nizki ceni.

Delavnica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja

Fr. Leban

Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franco.

Mlin

na bencinovo gonilno moč se je
zgradil v Vipolžah.

Podpisani uljudno naznanjam sl. občinstvu v Brdih in drugod po deželi, da sem zgradil

nov mlin,

prvi v Brdih na bencinovo gonilno moč, v katerem meljem žito, turščico itd. Mlin je najmodernejše urejen in postrežba v njem nad vse točna. Nadalje naznanjam, da imam v mlinu veliko zalogo

turščice

najboljše vrste po zmerni ceni.

Za obilen obisk se toplo priporočam

Vincenc Jasnič,

posestnik in trgovec v Vipolžah.

Oznanilo.

Podpisani najuljudneje priporoča sl. občinstvu, posebno Bricem svojo

prodajalno jestvin,

v kateri se nahaja raznovrstno boljše in ceneje blago kot v mestu. Blago dobiva naravnost iz tovarnen. Zraven tega priporoča tudi svojo

gostilno,

v kateri toči izvrstno brisko vino. Kuhinja z gorkimi in mrzlimi jedili. Vse po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem udani

ROŽIČ MIHA,

trgovec jestvin in gostilničar

Oslavje št. 141.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

a) na vknjižbo po 5 $\frac{1}{4}$ % (pet in en četrt od sto);

b) „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto.)

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

POSLUŽUJTE SE
ZNANE IN SOLIDNE TRGOVINE

J. Medved — Gorica

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

Trskino (stokfiževo) jetrno olje
Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

Izvrna steklica tega olja na ravnomerne barve po K 140 bele barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je sosebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegijske, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolni steklenice. Zato zamejam jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Trvdka A. & F. Anderwald, Gorica
v hiši sl. „Centralne posojilnice“

priporoča prečastiti duhovščini in vsemu sl. občinstvu svojo novo narodno trgovino z vsakovrstnim, vedno svežim specerijskim, kolonijalnim blagom in delikatesami: zaloga moke in deželnih pridelkov.

Trgovina na drobno in na debelo!

Postrežba točna in strogo solidna!

CENE NAJNIZJE! Zaloga najboljše kislice „JOŽEFOV VRELEC“

ceneje kakor povsod drugod!

Kdor enkrat kupi ostane gotovo i nadalje naš cenj. odjemalec. — Z odličnim spoštovanjem

A. & F. Anderwald.

Slovenska manufakturna trgovina

Franc Ravnika

GORICA — Raštelj 16 — GORICA

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnega oblačilnega blaga po najzmernejših cenah.

Postrežba točna in solidna!

Peter Cotič,
čevljarški mojster, Gorica,
Gosposka ulica 1
Raštej 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za črevlje in usnje v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

odlikovana pekarija
in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna trdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26,

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylzenjskim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkih in steklenicah; z domačim pristnim tropinovecem I. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 lit. naprej franco goriška postaja.

Cene zmerne.

Odlikovana mizarska delavnica
s strojevim obratom

ANT. ČERNIGOJ

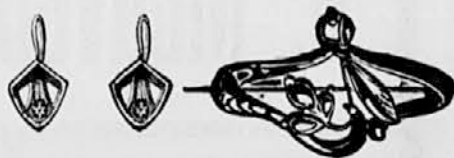
Gorica Tržaška ul. št. 18.
Zaloga pohištva iz lastne delavnice.

Izdeluje
cerkvena dela,
spovednice,
klopi, okvirje,
klečalnice itd.
Vsakovrstna
dela za stavbe.

urar c. kr. državne železnice
v GORICI, Gosposka ulica št. 25.

POZOR!

Edini specialist - optik
J. Primožič

Gorica na Kornu št. 13,

priporoča svojo bogato zalogo optičnih predmetov kakor: raznovrstna očala bodisi niklasta ali zlata v vseh števkih. (Bergkristal), leče itd. vse le po zdravniških predpisih.

Velika izbor: barometrov, toplomerov, zdravniških toplomerov, kukal za lovce in habolazce, vage za vino, žganje in razne druge tekočine, mikroskopov ter drugih predmetov spadajočih v to stroko.

Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah. — Cena blagu konkurenčna.

Na željo se pošilja blago tudi na dom. Za mnogobrojna naročila se toplo priporoča
J. Primožič, optik.

Novodošlo blago za

NASTOPNO SEZONO

se vdobi po zmernih cenah
v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec

v Gorici Tržaška ulica št. 16
(v lastni hiši)

za vsaki stan.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla
ravno kar velika množina raznovrst-
nega blaga kakovosti iz avstrijskih
in angleških tovarov najrazličnejših

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mi-
zarsko in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbér raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK.

Ljub tovariš

v dolgih zimskih večerih je gotovo gramofon. Gramofone vseh vrst, tudi avtomatne, prodajam po najnižjih cenah od 40 K naprej. V zalogi imam slovenske plošče in orkestrione. Priporočam šivalne stroje v največji izbéri od 38 K naprej. Prodajam tudi na obroke. Zagotavljam slavno občinstvo, da bo pri meni najbolje postreženo.

Ignac Šuligoj, urar, Sv. Lucija ob Soči.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, jer vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Nova slovenska trgovina!

Podpisani priporoča svojo veliko moderno zalogo pravih švicarskih žepnih, stenskih, salonskih in budilnih ur, pravih gramofonov, dalje verižic, prstanov, uhanov, priveskov itd. v zlatu in srebru vse po jako zmernih cenah.

Popravila izvršujejo se točno in ceno.

— Vsaka ura se jamči eno leto. —

Aleksander Ambrožič,
urar in trgovec

v Gorici, Tekališče Jos. Verdi 26.

IVAN SCHINDLER,

Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane
stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koružo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi, svinčene cevi. Od sedaj po zopet zdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladole, priprave za izdelovanje sodovke in penecih vin, mline za dišavo, kavo itd. stroje za izdelovanje klobas, tehnične za živino, tehnične na drog, stebarske tehnične, namizne tehnične, decimalne tehnične; železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse z večletnim jamstvom!

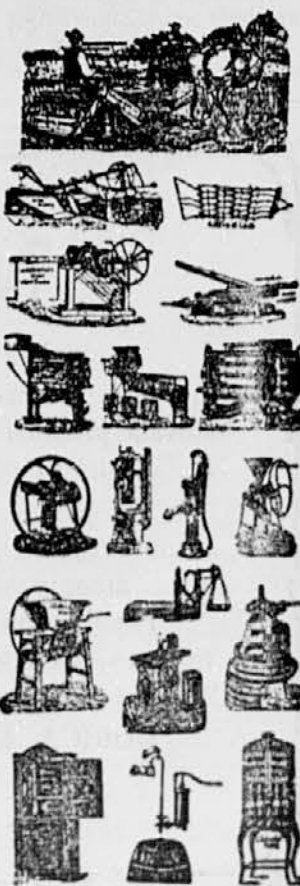
Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke! Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno, prekupci in agentje zaželeni.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse št. 12.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.